

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การเสริมสร้างศักยภาพของตำรวจไทยในการต่อต้าน
การก่อการร้ายภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน

จัดทำโดย พลตำรวจตรี มโนช ตันตระเชียร
รหัส 4034

รายงานฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 4 ปี 2555
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
ลิขสิทธิ์ของกระทรวงการต่างประเทศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การเสริมสร้างศักยภาพของตำรวจไทยในการต่อต้าน
การก่อการร้ายภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน

จัดทำโดย พลตำรวจตรี มโนช ตันตระเชียร
รหัส 4034

หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 4 ปี 2555
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ประเทศสมาชิกสมาคมอาเซียนจะมีการรวมตัวกันเป็น “ประชาคม” ในปี ค.ศ. 2515 ซึ่งแน่นอนที่สุดจะมีความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ ทั้งในระดับประเทศและในระดับภูมิภาค ที่จะต้องมีการเตรียมการเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การศึกษาครั้งนี้เป็นการสำรวจวิเคราะห์แนวทางในการเสริมสร้างศักยภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจด้านการต่อต้านการก่อการร้าย ที่จำเป็นภายใต้กรอบการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

จากการพิจารณาวิเคราะห์แผนการดำเนินงานเพื่อปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ (Work Programme to Implement the ASEAN Plan of Action to Combat Transnational Crime) ประกอบกับรายละเอียด ความตกลงที่มีร่วมกันของหัวหน้าตำรวจอาเซียน (ตามแถลงการณ์ร่วม หรือ Joint Communiqué) ได้ระบุความจำเป็นในการดำเนินการในการต่อต้านการก่อการร้าย ที่สอดคล้องกัน 3 ประเด็นหลักคือ:

- 1) การเสริมสร้างความรู้ เพิ่มพูนความเข้าใจในประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับการก่อการร้าย,
- 2) การแก้ไขแนวความคิดแบบสุดโต่ง สภาวะและแรงจูงใจที่เอื้อต่อการเผยแพร่การก่อการร้าย
- 3) การให้ประชาชนและสื่อมวลชนเข้ามีส่วนร่วมในการต่อต้านการก่อการร้ายซึ่งถือได้ว่าเป็นเป้าหมายเบื้องต้นที่ต้องดำเนินการภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน

อย่างไรก็ดี เมื่อได้ตรวจสอบกระบวนการให้ความรู้อันเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นในการเพิ่มสมรรถนะระดับบุคคล และนำไปสู่การเสริมสร้างยกระดับศักยภาพในการปฏิบัติงาน โดยวิเคราะห์จากหลักสูตรการฝึกอบรมต่างๆ (ทั้งหลักสูตรการฝึกอบรมก่อนเข้ารับราชการตำรวจ (Pre-service Training) และ การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพข้าราชการตำรวจ (In-service Training) ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่าสมควรที่จะต้องมีการเพิ่มเติมปรับปรุงพัฒนาให้มีความเหมาะสมกับสภาวะของการก่อการร้ายในปัจจุบัน และในอนาคต ทั้งในด้านสาระเนื้อหา และด้านจำนวนปริมาณของการฝึกอบรม ทั้งนี้เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้มีความรู้ที่เหมาะสมเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการต่อต้านการก่อการร้ายอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแนวทางความต้องการภายใต้กรอบประชาคมอาเซียนด้วยอีกส่วนหนึ่ง

กิตติกรรมประกาศ

ในการศึกษาการเสริมสร้างศักยภาพของตำรวจไทยในการต่อต้านการก่อการร้ายภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 4 ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีก็ด้วยความกรุณา ความอนุเคราะห์และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัครเดช ไชยเพิ่ม, ดร. จิตริยา ปิ่นทอง, และ ศาสตราจารย์ ดร. สุรชัย ศิริไกร ที่ร่วมกันเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา โดยทุกท่านได้กรุณาสละเวลาให้คำปรึกษา ให้ข้อชี้แนะ แนะนำ และให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในทุกขั้นตอน ผู้เขียนขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ผู้เขียนขอขอบคุณเจ้าหน้าที่และหน่วยงานต่างๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้แก่ กองการต่างประเทศ, โรงเรียนนายร้อยตำรวจ และ กองบัญชาการศึกษา (กองบังคับการฝึกอบรมตำรวจกลาง, สำนักการศึกษาและประกันคุณภาพ) ที่ได้กรุณาเอื้อเฟื้อข้อมูลและเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็นเพื่อใช้สำหรับการศึกษาในครั้งนี้

ท้ายที่สุด ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณภัทรรัตน์ หงษ์ทอง ที่ได้แนะนำให้ผู้เขียนได้ทราบถึงรายละเอียด จนผู้เขียนเกิดความสนใจที่จะเข้าร่วมการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการทูต ซึ่งก็ได้ประจักษ์ว่าเป็นหลักสูตรที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง การเข้ารับการอบรมในหลักสูตรนี้จะเป็นไปไม่ได้เลยหากไม่ได้รับการสนับสนุนและการอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาต้นสังกัด พลตำรวจโท ชรินทร์ ปรีชาหาญ ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ที่ได้มองเห็นความสำคัญของการศึกษาเพิ่มพูนความรู้ พัฒนาบุคลากร และได้ให้ผู้เขียนเป็นผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติเข้าร่วมรับการอบรมหลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 4 ในครั้งนี้ ตามคำเชิญของสถาบันเทวะวงศัวโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งผู้เขียนจะได้นำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาอบรมไปใช้/ปรับใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงาน องค์กร และประเทศชาติต่อไป

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 กล่าวทั่วไป	1
1.2 สภาพและความสำคัญของปัญหา	1
1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.4 ระเบียบวิธีการศึกษา	3
1.5 แนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล	3
1.6 ประโยชน์ของการศึกษา	3
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 แนวคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะ (Competencies Theory) ระดับบุคคล	5
2.2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการก่อการร้าย	7
2.3 สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก้าวสู่การเป็น ประชาคมอาเซียน	15
2.4 การจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน กับ การก่อการร้าย	19
2.5 การประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน กับ การต่อต้านการก่อการร้าย	26
2.6 สรุปกรอบแนวคิดสำหรับการศึกษา	30
บทที่ 3 ผลการศึกษา	31
3.1 หลักสูตรการฝึกอบรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	31
3.2 ผลการศึกษา และการสำรวจวิเคราะห์	33
บทที่ 4 ข้อเสนอแนะ	37
4.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินการในปัจจุบัน	37
4.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินการในอนาคต	40

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	เปรียบเทียบประเด็นกิจกรรมในด้านการก่อการร้ายใน Work Program to implement Plan of Action on Counter Transnational Crime (2010-2012) กับ ASEANAPOL's Joint Communiqué (2012)	29
ตารางที่ 2	รายละเอียดลักษณะหลักสูตรการฝึกอบรมต่างๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	32
ตารางที่ 3	ผลการสำรวจวิเคราะห์รายละเอียดหลักสูตรในหัวข้อ/ประเด็นเกี่ยวกับการก่อการร้าย	35

บทที่ 1

บทนำ

1.1 กล่าวทั่วไป

สถานการณ์และเหตุการณ์ก่อการร้าย ทั้งในระดับโลกคือเหตุการณ์ 9/11 ณ สหรัฐอเมริกา การก่อการร้ายในภูมิภาค (เหตุการณ์ระเบิดบาห์ลี ระเบิดโรงแรมเมริอท จาการ์ตา อินโดนีเซีย การก่อความไม่สงบในประเทศฟิลิปปินส์

การก่อการร้ายเป็นความท้าทายที่เกิดขึ้นในระยะเวลาไม่นานนัก และสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งโดยหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัยและสงบเรียบร้อยของสังคม อาจพูดได้ว่าการก่อการร้ายได้ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในปัจจุบันต้องมีบทบาท หน้าที่เพิ่มขึ้นในการต่อต้านการก่อการร้าย และทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องการแนวทาง รูปแบบ และปรัชญาในการปฏิบัติหน้าที่เพิ่มขึ้น เปลี่ยนแปลงและต่างออกไปจากการปราบปรามอาชญากรรมทั่วไป

การศึกษา และการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้ที่เหมาะสมและจำเป็นแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ จะเป็นการขยายยกระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงาน อันเป็นแนวทางหนึ่งในการเพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการต่อต้านการก่อการร้าย

1.2 สภาพและความสำคัญของปัญหา

1.2.1 การรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียน และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

ประเทศไทยจะเข้าร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียนเป็น “ประชาคมอาเซียน” (ASEAN Community) ใน พ.ศ. 2558 โดยประชาคมอาเซียน มีเป้าหมายหลักประการหนึ่งคือความสงบสุขปลอดภัยของประชาชน และความมั่นคงของประเทศสมาชิก กำหนดไว้ภายใต้ “เสาหลัก” ด้านการเมืองและความมั่นคง (Political – Security Pillar) ซึ่งปรากฏเป็นแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political Security Community Blueprint หรือ APSC Blueprint) ขึ้น เพื่อให้การพิจารณาดำเนินงานด้านการเมืองและความมั่นคงในหมู่ประเทศสมาชิกต่างเป็นไปอย่างมีทิศทาง และมีความสอดคล้องกันทั้งภูมิภาค

การเป็นประชาคมอาเซียน อาจทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในหลากหลายมิติ/บริบท ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงและเสรีในหลายด้าน ซึ่งนอกจากจะส่งผลในทางที่เป็น

คุณประโยชน์ต่อภูมิภาคและประเทศสมาชิกแล้ว ยังอาจส่งผลกระทบทำให้เกิดสภาพอันเป็นปัจจัยเอื้อต่อปัญหา “ความมั่นคงรูปแบบใหม่” (Non-traditional Security Issues) ซึ่งรวมถึงอาชญากรรมข้ามชาติในรูปแบบต่างๆ

1.2.2 การก่อการร้าย ถูกจัดเป็นหนึ่งในแปดฐานความผิดอาชญากรรมข้ามชาติที่อาเซียน เน้นหนักให้ความสำคัญพิเศษ และเป็นประเด็นในความสนใจของการศึกษารุ่นนี้ ซึ่งประชาคมอาเซียนได้มีการจัดทำโครงการดำเนินงานด้านการต่อต้านการก่อการร้ายเป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการอาเซียนเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ (Work Programme to Implement the ASEAN Plan of Action to Combat Transnational Crime) ขึ้นอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งโครงการดำเนินงานด้านการต่อต้านการก่อการร้ายก็ได้ถูกบรรจุเข้าเป็นส่วนสำคัญหลักส่วนหนึ่ง กำหนดให้มีการดำเนินการตามแนวนโยบาย (Policy Guidelines) ของแผนปฏิบัติการอาเซียนเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาตินี้

1.2.3 การยกระดับสมรรถนะ (Competency) ในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยการให้ความรู้ (Knowledge) ที่จำเป็นและเหมาะสม เป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพการทำงานให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

ปัจจุบันในทางวิชาการได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการก่อการร้ายอย่างกว้างขวางขึ้น มีข้อมูลรายละเอียดและข้อเท็จจริงต่างๆ ได้ถูกค้นพบจำนวนมากและเพิ่มขึ้นอยู่ตลอดเวลา เจ้าหน้าที่ตำรวจในฐานะผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องมีพื้นฐานความรู้ ข้อมูล และมีความเข้าใจในปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การก่อการร้าย ตลอดจนสาเหตุที่ทำให้บุคคลกลายเป็นผู้ก่อการร้าย แรงจูงใจ และเจตนาในการกระทำการก่อการร้าย นอกจากนี้ ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจยังมีความจำเป็นที่จะต้องสามารถนำความรู้ที่ตนมีอยู่นั้นออกมาใช้ในการตรวจสอบ สัมผัส-รับรู้ และสนองตอบในสถานการณ์ต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นคำถามของการศึกษาในครั้งนี้คือ

“เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับข้อมูล การฝึกอบรม หรือโอกาสในการศึกษาในประเด็นต่างๆ ที่เหมาะสมและจำเป็นภายใต้กรอบประชาคมอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย ที่จะสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการต่อต้านการก่อการร้าย หรือยัง?”

เพื่อตอบคำถามในการศึกษาดังกล่าว โดยจำแนกเป็นประเด็นคำถามปัจจัย คือ

1.3.1 แผนการดำเนินงานภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน (ทั้งในระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง) เพื่อต่อต้านการก่อการร้าย มีแนวทาง รายละเอียดการดำเนินการ และความ ต้องการเป็นอย่างไร

1.3.2 การศึกษา และฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้ให้รายละเอียดความรู้ หัวข้อวิชาที่เหมาะสม จำเป็นเกี่ยวกับการก่อการร้ายหรือไม่เพียงใด

1.3.3 ความรู้และทักษะใดที่ควรจะต้องมีการปรับปรุง พัฒนาเพิ่มเติม และเพียงใด เพื่อยกระดับความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในด้านการต่อต้านการก่อการร้าย ภายใต้กรอบความร่วมมือของประชาคมอาเซียน

1.4 ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดย วิจัยเอกสาร (Documentary Research)

1.5 แนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดย

1.5.1 สํารวจ รวบรวมเอกสารนโยบาย แผน แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการก่อการร้ายของอาเซียนที่สำคัญ นำมาวิเคราะห์แนวทาง ระดับ และรูปแบบความต้องการในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจที่เกี่ยวกับการก่อการร้าย

1.5.2 สํารวจ รวบรวมเนื้อหาหลักสูตร (Course Outline) และ/หรือ หัวข้อการฝึกอบรมบรรยาย ตลอดจนขอบเขตเนื้อหาการบรรยายของหลักสูตรการศึกษา การฝึกอบรมตำรวจ ทั้งหลักสูตรการฝึกอบรมก่อนเข้ารับราชการตำรวจ (Pre-service Training) และ การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพข้าราชการตำรวจ (In-service Training) นำมาวิเคราะห์รายละเอียด เนื้อหาสาระ และความสอดคล้องทักษะที่จำเป็นรู้ที่เกี่ยวกับการก่อการร้าย การป้องกันและการต่อต้านการก่อการร้าย

1.5.3 วิเคราะห์ เปรียบเทียบความครบถ้วน สอดคล้องกันระหว่างนโยบาย แผน แผนปฏิบัติการ (ตามข้อ 5.1) และ เนื้อหา สาระ ตลอดจนขอบเขตเนื้อหาการบรรยาย (ตามข้อ 5.2) เพื่อพิจารณาวิเคราะห์ช่องว่างอันเป็นข้อแตกต่างที่จำเป็นต้องเพิ่มเติม ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงเนื้อหาสาระในการให้การศึกษา ให้ความรู้และฝึกอบรม เพื่อส่งผลในการเพิ่มสมรรถนะ ยกระดับศักยภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่

1.6 ประโยชน์ของการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้จะทำให้ได้รับทราบถึงความรู้ และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันต่อต้านการก่อการร้ายที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับจากการศึกษา ฝึกอบรมปัจจุบัน และทำให้สามารถกำหนดประเด็นความรู้และทักษะที่ควรจะต้องพิจารณาเพิ่มเติม เพื่อยกระดับความสามารถในการ

ปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและต่อต้านการก่อการร้าย ภายใต้กรอบความร่วมมือประชาคมอาเซียนต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้จะได้ทำการสำรวจแนวคิดเชิงทฤษฎีด้านสมรรถนะ (Competency Theory) ระดับบุคคล จะได้ถูกสำรวจและนำมาพิจารณาเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดกรอบและประเด็นของการศึกษา จากนั้นจะได้สำรวจและทบทวนวรรณกรรมที่ให้ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นที่เป็นประโยชน์ด้านการก่อการร้าย และแนวคิดการดำเนินการเกี่ยวกับการต่อต้านการก่อการร้าย แล้วทำการสำรวจการเกิดและพัฒนาการของประชาคมอาเซียน ไปถึงนโยบายและกรอบการทำงานร่วมกันของประเทศสมาชิกอาเซียนในด้านการเมืองและความมั่นคง ซึ่งมีอาชญากรรมข้ามชาติประเภทต่างๆ เป็นประเด็นหนึ่งของความร่วมมือระหว่างกัน ซึ่งการก่อการร้ายได้ถูกบรรจุเป็นฐานความผิดเน้นหนักประการหนึ่งที่จะต้องมีการดำเนินการร่วมกัน แล้วสำรวจเอกสารและ/หรือความตกลงตลอดจนแถลงการณ์ร่วมของประเทศสมาชิกเพื่อทำการวิเคราะห์เนื้อหารายละเอียด และความต้องการ เพื่อประมวลขึ้นเป็นเป้าหมาย ปัจจัยชี้วัดระดับและความสำเร็จสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานต่อต้านการก่อการร้ายเพื่อพิทักษ์รับใช้ประชาชนตามอำนาจหน้าที่ ทั้งนี้ต่อไป

2.1 แนวคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะ (Competencies Theory) ระดับบุคคล

การบริหารงานเชิงสมรรถนะ (Competency Management) เป็นเครื่องมือทางการบริหารที่มุ่งไปที่ตัวบุคคลากร และเน้นการพัฒนาความรู้ ทักษะ ความสามารถ และ คุณลักษณะต่างๆ เพื่อนำไปสู่การยกระดับประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน โดยนักวิชาการที่ถือได้ว่าเป็นผู้บุกเบิก หรือเรียกได้ว่าเป็น “บิดา” ของการบริหารงานเชิงสมรรถนะคือ David McClelland เมื่อเขาได้ศึกษาพบคุณลักษณะของพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลการปฏิบัติงานที่สูงกว่ามาตรฐาน (Superior Performance) ในกลุ่มพนักงานระดับปฏิบัติของสำนักงานข่าวสารแห่งประเทศอเมริกา แล้วเขาได้ให้ชื่อคุณลักษณะดังกล่าวนี้ว่า “สมรรถนะ” (Competency) และได้ให้คำจำกัดความว่า หมายถึงบุคลิกลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในปัจเจกบุคคลซึ่งสามารถผลักดันให้ปัจเจกบุคคลนั้นสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีหรือตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่ตนรับผิดชอบ (McClelland, 1973) นอกจากนี้ เขายังได้ยืนยันด้วยว่าสมรรถนะเป็นปัจจัยทำนายความสำเร็จในการทำงานของบุคคลากรได้ดีที่สุด

โดยระบุว่าความฉลาดของบุคคลไม่ใช่ปัจจัยเดียวที่กำหนดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน กับทั้งได้ให้ห้องประกอบของสมรรถนะ ตามแนวคิดของ McClelland (1973) ไว้ 5 ประการคือ

- (1) ความรู้ (Knowledge) คือ ความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้
- (2) ทักษะ (Skill) คือ สิ่งที่ต้องการเพื่อให้กระทำอย่างหนึ่งอย่างใดได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยทักษะเกิดขึ้นได้จากพื้นฐานทางความรู้ และสามารถปฏิบัติได้อย่างแคล่วคล่องว่องไว
- (3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (Self Concept) คือ เจตคติ ค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเอง หรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็น เช่น ความมั่นใจในตนเอง
- (4) บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล (Personal Traits) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลนั้น เช่น ภาวะผู้นำ
- (5) แรงจูงใจ/เจตคติ (Motives/Attitude) เป็นแรงขับภายในที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปในทางใดทางหนึ่ง

ในขณะที่ Spencer and Spencer (1993) เชื่อว่าสมรรถนะ (Competency) ในการทำงานเป็นลักษณะเฉพาะอันเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของของแต่ละบุคคลในการทำงาน (Underlying Characteristics) ที่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship) เป็นปัจจัยในการทำนายพฤติกรรม (Behavior) และระดับการทำงาน (Performance) ซึ่งก็มีความคล้ายคลึงไม่ได้ต่างไปจาก McClelland (1973) โดยเขาได้กำหนดทฤษฎีภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Theory) จำแนกสมรรถนะออกเป็น 2 มิติคือ 1) มิติภายนอก (Explicit) ซึ่งสามารถมองเห็นและตรวจวัดได้ไม่ยากนักเสมือนส่วนบนที่โผล่พ้นเหนือระดับน้ำของภูเขาน้ำแข็ง ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) และทักษะความชำนาญ (Skill) และ 2) มิติภายใน (Implicit) ซึ่งเปรียบเสมือนส่วนของภูเขาน้ำแข็งที่จมอยู่ภายใต้ระดับน้ำ ประกอบด้วย การนิยามตนเอง (Self-concept) ลักษณะเฉพาะของบุคคล (Personal Traits) และแรงจูงใจ (Motives)

ในเวลาต่อมา Perry (1998) ได้ระบุในทางที่สอดคล้องกับทฤษฎีภูเขาน้ำแข็งของ Spencer and Spencer (1993) ข้างต้นว่าสมรรถนะคือความรู้ (Knowledge) ความชำนาญ (Skill) และ ทักษะ (Attitude) ที่เป็นปัจจัยกำหนดความสำเร็จของผลการปฏิบัติงาน โดยเราสามารถสังเกตและวัดคุณสมบัติพื้นฐาน และเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงาน โดยจะสามารถปรับปรุงผลการปฏิบัติงานได้ด้วยการฝึกอบรมและการพัฒนา และมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันกับ Spencer and Spencer (1993) อีกด้วยว่าสมรรถนะในมิติภายนอก (Explicit Competencies) อันได้แก่ความรู้และความชำนาญ ข้างต้นสามารถสั่งสอนฝึกอบรม-เรียนรู้กันได้ ในขณะที่สมรรถนะมิติภายในนั้นยากที่จะสังเกตและนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางบริหาร

เพื่อให้สามารถนำผลของการศึกษาไปใช้บริหารการพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงเป็นความเหมาะสมที่จะกำหนดกรอบการศึกษาครั้งนี้ไปที่การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะด้านความรู้ (ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสมรรถนะในมิติภายนอก) ซึ่งจะสามารถนำผลการศึกษาไปพัฒนากำหนดหัวข้อ ประเด็น และแนวทางที่จำเป็นสำหรับการฝึกอบรม เพื่อให้เกิดความรู้ที่เหมาะสม เกิดการพัฒนาเป็นการยกระดับศักยภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อไปได้

ในช่วงต่อไปจะได้ทำการสำรวจ ทบทวนความรู้เบื้องต้น (อันได้แก่ ความหมาย ลักษณะ รูปแบบ ฯลฯ) ของการก่อการร้าย และการดำเนินการในการต่อต้านการก่อการร้ายโดยสังเขป เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาค้นคว้า

2.2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการก่อการร้าย

การก่อการร้าย (Terrorism) สุรชาติ บำรุงสุข (2010) ได้อธิบายว่าเป็นรูปแบบของการสร้างความรุนแรงโดยตรงต่อผู้ที่มีใช้ทหาร หรือหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้า/การเข้าปะทะโดยตรงกับกองกำลังตำรวจและทหาร แต่มุ่งใช้ความรุนแรงไปที่เป้าหมายสาธารณะและเป้าหมายทางเศรษฐกิจ หน่วยปฏิบัติการมีขนาดเล็กกว่าสงครามก่อความไม่สงบ การปฏิบัติมักใช้วิธีการลอบสังหาร วางระเบิด ขวางระเบิด ลอบวางเพลิง ไซเบอร์ทราน จี้เครื่องบิน และลักพาตัว บางครั้งใช้รูปแบบปฏิบัติการเพียงเพื่อสร้างผลสะเทือนทางการเมือง ปฏิบัติการเหล่านี้มักดำเนินการโดยกลุ่มที่ต้องการปกครองตนเอง และกลุ่มที่ไม่ใช่รัฐ (Non-state Actors)

การก่อการร้ายเป็นคำหนึ่งที่มีการโต้เถียงอย่างกว้างขวาง และมีนิยามที่หลากหลาย โดยไม่มีความหมายใด ที่ได้รับการยอมรับโดยสมบูรณ์ ในขั้นต้นนี้จะได้สำรวจนิยาม และความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับการก่อการร้ายดังนี้

2.2.1 นิยาม “การก่อการร้าย”

วอลเตอร์ ลาคอว์ แห่งศูนย์การศึกษายุทธศาสตร์และการศึกษาระหว่างประเทศ (Center for Strategic and International Studies) ได้กล่าวว่า "ลักษณะเฉพาะที่ยอมรับกันทั่วไปคือการก่อการร้ายนั้น เกี่ยวข้องกับความรุนแรง หรือการข่มขู่ด้วยความรุนแรง" ซึ่งผู้เชี่ยวชาญด้านการก่อการร้ายจำนวนมากมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การก่อการร้ายที่เกิดขึ้น จะแฝงไว้ด้วยยุทธศาสตร์ ไม่ว่าจะกระทำโดย การวางระเบิด การใช้ปืนยิง การจี้ (เครื่องบิน หรือ รถโดยสาร) หรือ การลอบสังหาร ไม่ได้เป็นการลงมืออย่างเลือกสุ่ม ไม่เกิดขึ้นเองโดยปราศจากความตั้งใจ และไม่ได้เกิดขึ้นอย่างมีคอบอด แต่เป็นการกระทำที่เกิดขึ้นโดยตั้งใจที่จะใช้ความรุนแรง มุ่งประสงค์ต่อ

พลเรือน เพื่อหวังผลทางการเมือง หรือสนองความเชื่อทางศาสนา อย่างไรก็ตาม ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ ก็ยังคงไม่สามารถจะกำหนดคำจำกัดความที่ตายตัว

กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ ให้คำจำกัดความการก่อการร้ายไว้ว่า “เป็นการกระทำที่ผ่านการใคร่ครวญพิจารณา เป็นการก่อความรุนแรงพุ่งเป้าต่อบุคคลที่ไม่ใช่ทหาร และแฝงไว้ด้วยวัตถุประสงค์ทางการเมือง กระทำขึ้นโดยกลุ่มองค์กรระดับท้องถิ่นของแต่ละประเทศ หรือองค์กรลับ โดยปกติจะกระทำเพื่อให้เกิดผลกระทบขึ้นแก่ผู้พบเห็น” โดยนายพอล พิลลาร์ อดีต รองผู้อำนวยการศูนย์ต่อต้านการก่อการร้าย ของสำนักงานข่าวกรองกลางสหรัฐฯ (CIA) ให้ความเห็นในเชิงสอดคล้องกันว่า การก่อการร้ายจะต้องมีองค์ประกอบรวม 4 ประการ คือ

- 1) ไม่ใช่การกระทำที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจเพียงชั่ววูบ แต่เป็นการกระทำที่ผ่านการใคร่ครวญไตร่ตรอง และวางแผนไว้ล่วงหน้า
- 2) เป็นการกระทำที่หวังผลทางการเมือง ไม่ใช่อาชญากรรม ดังเช่นกลุ่มองค์กรที่ดำเนินธุรกิจผิดกฎหมาย เช่น กลุ่มมาเฟีย ก่อเหตุรุนแรงเพื่อหวังเงินหรือทรัพย์สินเป็นรายได้ แต่เป็นการกระทำเพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ไปสู่แนวทางที่ผู้ก่อการร้ายต้องการ
- 3) ส่วนใหญ่เป็นการกระทำที่มุ่งร้ายต่อเป้าหมายพลเรือน ไม่ได้พุ่งเป้าฝ่ายทหาร หรือหน่วยทหารที่พร้อมรบ
- 4) กระทำโดยกลุ่มองค์กรที่แฝงตัวอยู่ในประเทศ ไม่ใช่กำลังทหารของประเทศต้นกำเนิด

การใช้คำว่า “การก่อการร้าย” ในปัจจุบันมักใช้เพื่อเรียกการโจมตีของ “องค์กรลับ หรือองค์กรระหว่างประเทศที่มีเป้าหมายเพื่อบั่นทอนรัฐบาล ด้วยการกระทำที่ใช้ความรุนแรงต่อรัฐบาลนั้น หรือสมาชิกของรัฐบาลนั้น” (ตาม พจนานุกรมออกซ์ฟอร์ด) อย่างไรก็ตาม คำนี้เป็นคำที่ถูกใช้ในทางที่ไม่ดีเสมอ และมีความหมายที่กว้างขึ้นตั้งแต่มีการประกาศสงครามกับการก่อการร้าย จนครอบคลุมไปถึงทุก ๆ กิจกรรมที่ใช้ความรุนแรงในทางที่ผิดศีลธรรม

เป็นที่น่าสังเกตอย่างยิ่งว่า “การก่อการร้าย” นี้เป็นคำที่ใช้ในทางลบและไม่ดีเสมอ กับทั้งเป็นคำที่ถูกใช้เฉพาะเพื่อเรียก ฝ่ายตรงข้าม ซึ่งก่อความรุนแรงตามค่านิยมเท่านั้น ไม่มีกลุ่มใดที่เรียกตัวเองว่าเป็น “ผู้ก่อการร้าย”

2.2.2 ลักษณะขององค์กร/กลุ่มก่อการร้าย

นักวิชาการได้ระบุลักษณะทั่วไปขององค์กร (กลุ่ม) ก่อการร้ายไว้ดังนี้

- 1) กลุ่มมีขนาดเล็ก มีความสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่น จึงสามารถปฏิบัติการอย่างลับๆ ได้ง่าย และข่าวสารรั่วไหลได้ยาก

2) สมาชิกขององค์กรมีพื้นฐานความเป็นอยู่ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรมในอดีตที่ไม่แตกต่างกัน จึงมีจุดร่วมที่เหนียวแน่นไม่เกิดความแตกแยก

3) การเลือกสมาชิกใหม่เข้าสู่องค์กรจะผ่านการตรวจสอบโดยละเอียด การทาบตามบุคคลเข้าเป็นสมาชิกจะสอดคล้องกับความสมัครใจของผู้ได้รับการทาบตาม ซึ่งจะถูกติดตามคุณภาพชีวิต และแนวอุดมการณ์ก่อนเข้าทาบตามอย่างรอบคอบ

4) สมาชิกทุกคนจะได้รับการฝึกเรื่องของการรักษาความปลอดภัย และการรักษาความลับของข่าวสารการข่าวกรองในระดับสูงสุด เพราะระบบรักษาความปลอดภัยของข่าวสารและการเฝ้าระวัง จะมีความสัมพันธ์กับขนาด และความอยู่รอดขององค์กรอย่างใกล้ชิด

5) ไม่มีรูปแบบเฉพาะที่เป็นมาตรฐานในการติดต่อสื่อสาร เนื่องด้วยลักษณะของกลุ่มที่มีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งเป็นการระวังป้องกันที่ดีอย่างหนึ่งในการรักษาความปลอดภัยขององค์กร กลุ่มจึงไม่มีการกำหนดรูปแบบการติดต่อสื่อสารที่ตายตัว

2.2.3 จุดมุ่งหมายของการก่อการร้าย

จุดมุ่งหมายในการก่อการร้าย อาจจำแนกออกได้เป็น 5 ประการ โดยผู้ก่อการร้ายอาจดำเนินยุทธศาสตร์ใดก็ได้เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย หรือวัตถุประสงค์เพียงประการเดียว หรือทั้งหมดก็ได้ ดังนี้

1) การทำให้เป็นที่รู้จักและสร้างการยอมรับ ซึ่งมักเป็นจุดประสงค์เบื้องต้นเมื่อแรกตั้งองค์กรหรือกลุ่มขึ้นมา โดยจุดมุ่งหมาย อาจต้องการให้เป็นที่รู้จักในระดับสากล หรือเพียงรู้จักกันในประเทศก็ได้ ซึ่งจุดมุ่งหมาย นี้ ก็จะรวมไปถึงการสร้างความสนใจ สร้างการยอมรับของการกระทำในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ หรือนานาชาติ เพื่อหาสมาชิกใหม่เข้าร่วมองค์กร หาแหล่งเงินทุนสนับสนุน หรือสร้างคะแนนนิยมในหมู่กลุ่มชน และอีกวิธีหนึ่งที่กลุ่มผู้ก่อการร้ายใช้ ก็คือการดำเนินการทางการเมืองผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ หรือโทรทัศน์

2) การบีบบังคับโดยการต่อต้านนโยบายหรือการกระทำของรัฐ จุดมุ่งหมายของผู้ก่อการร้ายในกรณีนี้คือมุ่งให้รัฐบาลทบทวนหรือแก้ไขนโยบายบางอย่าง ซึ่งมักไม่ได้มุ่งเข้าควบคุมอำนาจการปกครองของรัฐบาลโดยทันที ยกตัวอย่างเช่นหากรัฐบาลได้รับรองหรือยอมให้กองกำลังของชาติพันธมิตรเข้ามาตั้งฐานทัพหรือฐานปฏิบัติการในพื้นที่ภายใน ประเทศ กลุ่มผู้ก่อการร้ายที่ไม่เห็นด้วยกับการยินยอมให้ประเทศอื่นเข้ามาตั้งฐานทัพ หรือกองกำลังในเขตอธิปไตยของชาติก็จะมุ่งโจมตีโดยจำกัดเป้าหมายเพียงรัฐบาลประเทศตนกับกองกำลัง สิ่งก่อสร้างและยุทธปัจจัยของชาติพันธมิตรเท่านั้น

3) การบีบบังคับโดยการต่อต้านกลุ่มหรือตัวบุคคล จุดมุ่งหมายนี้มุ่งเน้นที่จะต่อต้านกลุ่มบุคคลมากกว่านโยบาย โดยการสร้างสถานการณ์รบกวน ดำเนินสถานการณ์ให้รัฐเป็น

ฝ่ายตั้งรับอย่างยืดหยุ่น จนประชาชนเกิดความท้อแท้ เบื่อหน่าย ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐต่อไป

4) การสร้างสถานการณ์ให้รัฐบาลตอบโต้ กระทำรุนแรงเกินกว่าเหตุ เพื่อให้ประชาชนเกิดความเห็นใจ และหันมาให้การสนับสนุนกลุ่มก่อการร้าย อีกทั้งการบีบบังคับให้รัฐบาลตอบโต้ ย่อมส่งผลให้รัฐออกมาตรการกำหนดข้อจำกัดต่างๆ ซึ่งจะนำไปสู่ความไม่พอใจของสาธารณชน และยอมรับการปฏิบัติการหรือเข้าเป็นแนวร่วมของกลุ่มก่อการร้ายในที่สุด แต่หากรัฐไม่ใช้วิธีการรุนแรงเข้าตอบโต้ กลุ่มก่อการร้ายก็จะบีบด้วยการปฏิบัติการที่รุนแรงขึ้น เพื่อแสดงให้เห็นว่ารัฐขาดความสามารถในการปกป้องพลเรือน สร้างความหวาดกลัว และทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในการรักษาความปลอดภัยของรัฐ จนเป็นสาเหตุให้อำนาจรัฐล่มสลาย

5) การสนับสนุนการกบฏ การปฏิวัติ หรือการก่อการร้ายอื่นๆ เป็นจุดมุ่งหมายหนึ่งที่ต้องการกระจายสถานการณ์ความวุ่นวายให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ เพื่อกดดันให้รัฐต้องทุ่มเทงบประมาณและกำลังพลลงไปในการเฝ้าระวัง คุ้มครองรักษาความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินภายในพื้นที่ต่างๆ จนรัฐตกอยู่ในสถานะอ่อนแอ ไม่มีกำลังมากพอที่จะไปแก้ปัญหา หรือพัฒนาประเทศในด้านอื่นๆ กลุ่มก่อการร้ายก็จะดำเนินการทางการเมืองเข้าแย่งชิงประชาชนและอำนาจรัฐ

2.2.4 รูปแบบ / มูลเหตุจูงใจของการก่อการร้าย

รูปแบบของการก่อการร้ายมีพื้นฐานสำคัญมาจากมูลเหตุจูงใจ ที่ทำให้เกิดพฤติกรรม หรือการปฏิบัติการก่อการร้าย มีอยู่ 2 ประการหลัก คือ

2.2.4.1 การก่อการร้ายเพื่อการเมือง (Political Terrorism)

เป็นการใช้ความรุนแรง การข่มขู่ และความกลัวเพื่อให้เกิดผลหรือเพื่อประโยชน์ทางการเมือง มาทำ เคนซอว์ (Crenshaw, 1998) ได้อธิบายว่า ผู้ที่มีความคิดความเชื่อสุดโต่งในประโยชน์ทางการเมืองของตน ถือว่าการก่อการร้ายเป็นหนทางที่หนึ่งในการทำให้ตนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามความเชื่อของตน โดยอาจมีปัจจัยอันเป็นสาเหตุของการรวมตัวเป็นกลุ่มเพื่อก่อการร้ายอยู่หลายประการ ได้แก่ความขัดแย้งของเผ่าพันธุ์ (Ethnic Terrorism) เช่น

- 1) ขบวนการกู้ชาติไอริช (Irish Republican Army) ในอังกฤษ และไอร์แลนด์ ซึ่งเป็นเผ่าพันธุ์เคลต์ ต่อต้านพวกอังกฤษ เผ่าพันธุ์ไอร์แลนด์
- 2) กลุ่มกบฏชาวบาสก์ (Basque) ในสเปนต้องการตั้งประเทศบาสก์
- 3) ขบวนการปลดปล่อยปาเลสไตน์ (Palestine Liberation Organization) ในดินแดนอาหรับต่อต้านพวกยิว และพวกที่สนับสนุนยิว

นอกจากนี้ การก่อการร้ายเพื่อการเมืองยังอาจมีปัจจัยหรือสาเหตุพื้นฐานมาจากความคลั่งลัทธิรุนแรง (Ideological Terrorism) เช่น

1) ขบวนการ KKK ในสหรัฐอเมริกา ในห้วง ค.ศ. 1865 – 1980 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในขั้นต้นคือต่อต้านคนผิวดำ ต่อมาในปี 1979 กลายเป็นขบวนการ KKK นาซีต่อต้านยิว และคาทอลิก และในปี 1980 เกิดขบวนการ Skin Head ต่อต้าน ยิว และนิโกร ในปี 1987 – 1988 เกิดขบวนการ White Revolution พื้นฟูความคิดมายิว 6 ล้านคน สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2

2) กองทัพแดงเยอรมัน (Red Army Germany) ในยุโรปตะวันตก ในห้วง ค.ศ. 1972 – 1985 เป็นองค์กรของคอมมิวนิสต์ มีนโยบายต่อต้านอเมริกา และนายทุนชาติตะวันตก การปฏิบัติที่สำคัญคือการร่วมมือกับขบวนการปลดปล่อยปาเลสไตน์ โจมตีนักกีฬาอิสราเอลที่ไปร่วมแข่งกีฬาโอลิมปิกที่เมืองมิวนิก ประเทศเยอรมัน , การจี้เครื่องบินแอร์ฟรานซ์ ที่เมืองเอนเทบเบ ประเทศอูกันดา

3) กองพลแดงอิตาลี (Red Brigade) ในห้วงค.ศ. 1975 – 1981 เป็นองค์กรคอมมิวนิสต์มีวัตถุประสงค์ต่อต้านนาโต บริษัทข้ามชาติ การปฏิบัติที่สำคัญคือการจับตัวอดีตนายกรัฐมนตรี โมโร ของอิตาลี และต่อมาจับตัวนายทหารอเมริกันชื่อ พลจัตวา Dozier

นักวิชาการบางท่านยังได้กำหนดให้การปฏิบัติการหรือการดำเนินการของรัฐบางประการที่มีวัตถุประสงค์ทางการเมืองและการปกครองบ้านเมือง ไม่ว่าจะเป็นการใช้ความรุนแรงเพื่อสร้างความน่าสะพรึงกลัวให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน เพื่อควบคุมสถานการณ์/การชุมนุม/การต่อต้านรัฐบาล หรือความไม่สงบทางการเมืองภายในเพื่อรักษาอำนาจอธิปไตย โดยการใช้อำนาจอธิปไตยก่อความรุนแรงต่อประชาชนว่าเป็นการก่อการร้าย (State Sponsored Terrorism) ทั้งนี้รวมถึงการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ เพื่อทำลายล้างเผ่าพันธุ์ ที่แตกต่างหรือผู้ที่มีความเชื่อแตกต่างให้หมดไป เช่น

1) กรณีจตุรัสเทียนอันเหมิน ประเทศจีนเมื่อ ค.ศ.1989 เป็นการสลายการชุมนุมของนักศึกษา ทำให้นักศึกษาเสียชีวิตประมาณ 3,000 คน

2) การปราบปรามชาวธิเบต ที่ต่อต้านการยึดครองของจีน เมื่อ ค.ศ.1983 ทำให้ชาวธิเบตเสียชีวิต มากกว่า 1,000,000 คน

3) การใช้ก๊าซพิษ สังหารชาวเคิร์ด ของซัดดัม ฮุสเซน ในกรณีที่ชาวเคิร์ดยึดเมืองฮาละบชา ทำให้ชาวเคิร์ดเสียชีวิต ประมาณ 5,000 คน เมื่อ 18 มี.ค. 1988

4) การสังหารคนผิวดำในแอฟริกาใต้โดยชาวผิวขาว เชื้อสายอังกฤษ, เยอรมันและดัทช์ ซึ่งเป็นผู้ปกครองในแอฟริกาใต้ ฝ่ายผิวดำต่อต้านนำโดย นายเนลสัน แมนเดลา มีการสังหารคนผิวดำมากกว่า 1,000 คน

- 5) การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์แอลบาเนีย ในห้วงค.ศ. 1915-1990
- 6) การสังหารหมู่ในกัมพูชาโดยเขมรแดงในห้วง ค.ศ. 1976-1978 ทำให้ชาวกัมพูชาถูกฆ่าตายประมาณ 2,000,000 คน
- 7) การปล่อยให้ราษฎรอดตายใน แอฟริกาในห้วง ค.ศ.1984-1984 เนื่องจากมีกลุ่มกบฏหลายกลุ่มในเอธิโอเปีย และซูดาน ขณะเดียวกันก็เกิดภาวะแห้งแล้งอดอยาก นานาชาติส่งอาหารและยาไปช่วย แต่รัฐบาลทั้งสองประเทศไม่ส่งอาหารให้เขตยึดครองของฝ่ายกบฏทำให้มีผู้อดตายประมาณ 4,000,000 คน

2.2.4.2 การก่อการร้ายเพื่อศาสนา (Religious Terrorism)

นักวิชาการด้านการก่อการร้าย บรูซ ฮอฟแมน (Hoffman, 2006) ระบุว่า การก่อการร้ายโดยมีมูลเหตุเพื่อศาสนานี้เป็นรูปแบบที่สำคัญของการก่อการร้ายปัจจุบัน โดยความรุนแรงที่ใช้ในการก่อการร้ายประเภทนี้ถูกมองว่าเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อทำหน้าที่อันสูงส่ง (divine duty) ในการรับใช้ศาสนาตามแนวทางที่ตนเชื่อถือ (ไม่ว่าจะเป็นคริสต์ อิสลาม ซิกข์ หรือศาสนาอื่นๆ) และกลุ่มก่อการร้ายตามแนวทางนี้ได้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน เช่น

- 1) ขบวนการฮิสบอลล่าห์ (Hezbollah) เป็นขบวนการทางศาสนาของอิหร่านซึ่งนับถือศาสนาอิสลามนิกายชีอะห์ ต้องการตั้งรัฐอิสลามขึ้นในเลบานอน ต่อต้านพวกปาเลสไตน์ที่นับถือศาสนาคริสต์ในเลบานอน ร่วมมือกับกลุ่มอิสลามมิก จิฮัด และกลุ่มอิสลามิกจาร์มุ มีเป้าหมายที่อิสราเอล, เลบานอน และสหรัฐอเมริกา
- 2) ขบวนการ อัล จิ ฮัด (Al Ji Had) เป็นขบวนการทางศาสนาอิสลามนิกายสุหนี่ในอียิปต์ ต้องการให้อียิปต์ เป็นรัฐอิสลาม
- 3) ขบวนการซิกข์ต่อต้านรัฐบาลอินเดีย เพื่อต้องการตั้งรัฐซิกข์ในแคว้นปัญจาบแยกตัวเป็นอิสระจากอินเดีย
- 4) กลุ่มเจมาห์ อิสลามิยาห์ อินโดนีเซีย (Jemaah Islamiah) ต้องการต่อต้านชาติตะวันตก และก่อตั้งรัฐอิสลามเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในชื่อ ดาอูเลาะห์ อิสลามิยาห์ รายา (Daulah Islamiah Raya) โดยรวมอินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไน ภาคใต้ฟิลิปปินส์ ภาคใต้กัมพูชา และภาคใต้ของไทย เข้าด้วยกัน ผลงานสำคัญคือการวางระเบิดสถานบันเทิงในบาห์ลี ทำให้ชาวตะวันตกเสียชีวิต 164 คน หน่วยปฏิบัติการของกลุ่มนี้ชื่อ ลัสการ์ กอห์ส ในภาคใต้ของไทยมีกลุ่ม J.I. ซึ่งอ้างว่าทำงานด้านการศึกษาศาสนา ไม่เกี่ยวกับ J.I. อินโดนีเซียใช้ชื่อว่า วาฮาบี แต่ทางการไทยได้จับกุม นายฮัมบาตี รอง หน.กลุ่ม J.I. อินโดนีเซียได้ที่อยุธยา เมื่อ 5 ส.ค. 2546 ในสถานะปลอมเป็นครูสอนศาสนา

5) ขบวนการอัลเคด้า จัดตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ.1989 ในนามของอาสาสมัคร อหรับอิสลาม -อัฟกานิสถานทำการฝึกบริเวณชายแดนอัฟกานิสถาน-ปากีสถาน โดยการสนับสนุนของ สหรัฐอเมริกา ปากีสถาน และซาอุดีอาระเบียเพื่อช่วยเหลือรัฐบาลมุจาฮิดีนของ อัฟกานิสถาน ต่อต้านการรุกรานของสหภาพโซเวียตที่บุกเข้ายึดครองอัฟกานิสถาน กลุ่มอาสาสมัครเหล่านี้มาจาก ฟิลิปปินส์ อุซเบกิสถาน แอลจีเรีย อียิปต์ ซาอุดีอาระเบีย ญูเวต จีน และ เชื่อกันว่ามีคนไทยจำนวนหนึ่งเข้าร่วมในขบวนการนี้ด้วย ปัจจุบัน ผู้นำคือ โอซามา บิน ลาดิน วัตถุประสงค์ในปัจจุบันคือ จัดตั้งรัฐอิสลามสากลขึ้น สอดคล้อง กับขบวนการอิสบอลล่าห์ ต่อต้าน พวกนอกศาสนา เป้าหมายคือพวกนอกศาสนา เช่นอิสราเอล สหรัฐอเมริกา ที่รุกรานดินแดนอิสลาม รวมทั้งประเทศอิสลามที่ไม่ยอมเป็นศัตรูกับพวกนอกศาสนา

นอกจากนี้จากมูลเหตุจูงใจหลักในการก่อการร้ายทั้งสองประการ (การเมือง และศาสนา) ดังกล่าวข้างต้นแล้ว นักวิชาการบางคนเชื่อว่าผู้ก่อการร้ายบางส่วนอาจมี แนวคิดที่บกพร่องและพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงเนื่องมาจากเหตุผลทางจิตประสาท (Psychological Attributions of Terrorism) หรืออาจมีพื้นฐานบกพร่องทางจิตประสาทผิดปกติแตกต่างจากคนทั่วไป (เช่น Hoffman 2006) แต่แนวคิดนี้ได้รับการโต้แย้งจากนักวิชาการอีกส่วนหนึ่ง (เช่น Post, 1998 และ Breckenridge and Zimbardo, 2007) ที่เห็นว่าจากการศึกษาเปรียบเทียบสภาวะทางจิตของผู้ก่อการร้ายไม่ได้มีความผิดปกติแตกต่างไปจากประชาชนคนทั่วไป อย่างไรก็ตาม Post (1998) เชื่อว่าการที่ผู้ก่อการร้ายได้ตัดสินใจเลือกที่จะกระทำการ โหดร้ายรุนแรงก็ด้วยได้รับการกระตุ้นจากจิตใจ ภายใน ซึ่งโดยทั่วไปพวกผู้ก่อการร้ายจะมีบุคลิกลักษณะเฉพาะแตกต่างไปจากคนทั่วไป คือ นิยม ความก้าวร้าวรุนแรง มุ่งเน้นการกระทำ (Action Oriented) และ แสวงหาความตื่นเต้น....

2.2.5 การดำเนินการเพื่อยับยั้งการก่อการร้าย

ผู้รู้ (ท.ทหาร เข้าถึงได้จาก www.tortaharn.net) ได้จำแนกแนวทางที่ใช้ในการต่อต้าน (Anti-terrorism) และตอบโต้ (Counter-terrorism) การก่อการร้ายได้อย่างน่าสนใจว่า สามารถกระทำได้หลายวิธี ดังในปัจจุบันที่หลายประเทศได้นำมาใช้กัน มีดังต่อไปนี้

1) การดำเนินการทางการข่าว: การใช้มาตรการดำเนินการทางการข่าวเป็น มาตรการสำคัญที่ต้องกระทำเป็นอย่างแรกก่อนการดำเนินการในด้านอื่น ๆ เพราะการทราบถึง กลุ่ม ก่อการร้าย ผู้ก่อการร้าย และ การดำเนินการก่อการร้าย จะช่วยให้ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการ ต่อต้านและตอบโต้การก่อการร้าย สามารถกำหนดแนวทาง แผน วิธีการ ฯลฯ ต่าง ๆ ได้อย่าง เหมาะสม อย่างไรก็ตามการดำเนินการทางการข่าวเป็นเรื่องที่ไม่สามารถดำเนินการได้ง่ายนัก เพราะกลุ่มก่อการร้ายมักจะดำเนินการในทางลับยากที่จะเข้าถึงได้ และบางครั้งมีการปล่อยข่าวลวง อีกด้วย

2) การดำเนินการทางกฎหมาย: การใช้มาตรการทางกฎหมายสามารถใช้เป็นแนวทางในการต่อต้านและตอบโต้การก่อการร้ายที่ได้ผลแนวทางหนึ่ง และยังเป็นมาตรการที่ใช้กันมาช้านาน การมีข้อกฎหมายที่มีลักษณะเฉพาะกับการก่อการร้ายเป็นแนวทางที่เพิ่มข้อจำกัดของผู้ก่อการร้ายในการก่อการร้าย เพราะผู้ก่อการร้ายจะต้องมีการระวางตัวมากขึ้น อีกทั้งการมีบทลงโทษที่รุนแรง เช่น การประหารชีวิต หรือ จำคุกตลอดชีวิต ยังสามารถป้องกันไม่ให้ผู้ก่อการร้ายออกไปก่อการร้ายได้ นอกจากนี้การร่วมมือระหว่างประเทศในการนำกฎหมายอาญามาใช้กับการก่อการร้ายร่วมกันจะช่วยจำกัดการเคลื่อนไหวของผู้ก่อการร้ายได้อีกด้วย

3) การดำเนินการทางการเงิน: การก่อการร้ายนั้นเป็นการดำเนินการที่ต้องอาศัยการปกปิด ลักลอบ หรือ เป็นความลับ ซึ่งการดำเนินการในลักษณะนี้ต้องอาศัยเงินเป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ขับเคลื่อนการก่อการร้ายให้สัมฤทธิ์ผล ประกอบกับกลุ่มก่อการร้ายอาจมีแนวร่วมทางความคิดที่ไม่ต้องการเปิดเผยตัว หรือ ต้องการใช้ผลของการก่อการร้ายเพื่อประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง (เช่น ประโยชน์ทางการเมือง ธุรกิจ ฯลฯ) ทำให้มีบุคคล องค์กร หรือ รัฐ (ประเทศ) ให้การสนับสนุนกลุ่มก่อการร้ายในทางลับด้วยการบริจาคเงิน เพื่อให้กลุ่มก่อการร้ายนำไปดำเนินการก่อการร้าย ดังนั้นการควบคุมแหล่งการเงินของผู้ก่อการร้ายจึงเป็นมาตรการหนึ่งที่ทำให้ผู้ก่อการร้ายขาดปัจจัยในการดำเนินการและส่งผลให้ความสามารถในการก่อการร้ายลดลง ในปัจจุบันการควบคุมแหล่งการเงินของผู้ก่อการร้ายสามารถกระทำได้สองวิธีคือ (1) ยึดทรัพย์สินของผู้ก่อการร้าย และ (2) หาแนวทางในการห้ามให้การสนับสนุนผู้ก่อการร้าย เช่น การดำเนินการทางการทูต การออกกฎหมาย ฯลฯ

4) การดำเนินการทางการทูต: การดำเนินการวิธีนี้เป็นดำเนินการโดยอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศต่าง ๆ เพื่อดำเนินการต่อปัญหาการก่อการร้ายที่ไปในทิศทางเดียวกัน โดยการร่วมมือระหว่างประเทศมีทั้งระดับทวิภาคีและพหุภาคี นอกจากนี้ยังรวมถึงการร่วมมือระดับพหุภาคีในเชิงกว้าง ด้วยการอาศัยคณะมนตรีความมั่นคงสหประชาชาติ ผ่านมติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับต่อต้านและตอบโต้การก่อการร้าย

5) การดำเนินการทางทหาร: ในบรรดาการดำเนินการต่อต้านและตอบโต้การก่อการร้าย การใช้มาตรการทางทหารเป็นการดำเนินการที่มีผลต่อการดำเนินการของกลุ่มก่อการร้ายมากที่สุด เพราะเป็นการมุ่งทำลายต่อผู้ก่อการร้ายและแก้ไขสถานการณ์การก่อการร้ายโดยตรง รวมไปถึงการต่อต้านผู้ก่อการร้ายก่อนเกิดการก่อการร้ายหรือการตอบโต้เมื่อเกิดการก่อการร้ายขึ้น เช่น การช่วยเหลือตัวประกันจากการจับเป็นตัวประกัน การช่มยิงผู้ก่อการร้ายก่อนที่จะก่อการร้าย การใช้ระบบอาวุธที่แม่นยำทำลายที่ตั้งของกลุ่มก่อการร้าย เป็นต้น ในปัจจุบันหน่วยทหารของประเทศ

ต่าง ๆ ทั่วโลกล้วนแต่จัดตั้งหน่วยงานและกำลังทหารที่มีขีดความสามารถในการดำเนินการต่อต้านและตอบโต้การก่อการร้ายโดยตรง

6) การดำเนินการทางสังคมจิตวิทยา: การใช้การดำเนินการทางสังคมจิตวิทยาเป็นมาตรการทางอ้อมที่สามารถช่วยในเรื่องของการป้องปรามการก่อการร้ายในระยะยาว สามารถดำเนินการโดยใช้การประชาสัมพันธ์และการดำเนินการทางสงครามจิตวิทยาร่วมกันทำให้สังคมลดเงื่อนไข ลดความแตกแยกในสังคม นอกจากนี้ยังชี้ชัดให้เห็นถึงภัยและความโหดร้ายของการก่อการร้ายที่กระทำต่อชีวิตและทรัพย์สินของสมาชิกในสังคม การดำเนินการทางสังคมจิตวิทยาจะเป็นการนำไปสู่เสถียรภาพทางสังคม สมาชิกในสังคมไม่มีความแตกต่างระหว่างชนชั้น สมาชิกในสังคมจะช่วยกันสอดส่องดูแลและร่วมเป็นแหล่งข่าวให้กับหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการต่อต้านและตอบโต้การก่อการร้ายที่เกิดขึ้น

ประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียนก็ได้ให้ความสำคัญในการทำงานร่วมกันเพื่อต่อต้านการก่อการร้าย ในช่วงต่อไปจะได้สำรวจพัฒนาการในมิติด้านความมั่นคงของอาเซียน และความร่วมมือกันด้านการต่อต้านการก่อการร้าย

2.3 สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก้าวสู่การเป็น ประชาคมอาเซียน

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ อาเซียน (Association of Southeast Asian Nations หรือ ASEAN) ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 โดยสมาชิกผู้ก่อตั้งมี 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย โดยต่อมาอาเซียนได้รับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเข้าเป็นสมาชิกเพิ่มเติม ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม (7 มกราคม 2527) เวียดนาม (28 กรกฎาคม 2538) ลาว และพม่า (23 กรกฎาคม 2540) และกัมพูชา (30 เมษายน 2542) ทำให้อาเซียนมีสมาชิกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ครบ 10 ประเทศ

การก่อตั้งอาเซียนมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมความก้าวหน้าและความเจริญรุ่งเรืองของภูมิภาค

ในการดำเนินงานของอาเซียนจะเป็นผลจากการประชุมหารือในระดับหัวหน้ารัฐบาลและระดับรัฐมนตรี โดยมีเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนในด้านต่างๆ รวมทั้งการประชุมคณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียน (Committee of Permanent Representative หรือ CPR ซึ่งได้ถูกตั้งขึ้นแทนคณะกรรมการประจำอาเซียน หรือ ASEAN Standing Committee ที่ถูกยุบไป) ซึ่งมีที่ตั้งสำนักงาน

อยู่ที่กรุงจาการ์ตา โดยคณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียนได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินการและติดตามผลการปฏิบัติตามนโยบายและข้อตกลงต่างๆ ของประเทศสมาชิกตั้งแต่วันที่ 21 พฤษภาคม 2552 หลังจากการที่กฎบัตรอาเซียนมีผลบังคับใช้ ซึ่งทำให้อาเซียนได้รับโครงสร้างองค์กรใหม่ ทั้งนี้ การประชุมสุดยอด หรือการประชุมของผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนยังคงเป็นการประชุมเพื่อกำหนดแนวนโยบายในภาพรวม และเป็นโอกาสที่ประเทศสมาชิกจะได้ร่วมกันประกาศเป้าหมายและแผนงานของอาเซียนในระยะยาว ซึ่งจะปรากฏเป็นเอกสารในรูปแบบต่างๆ เช่น แผนปฏิบัติการ (Action Plan) แถลงการณ์ร่วม (Joint Declaration) ปฏิญญา (Declaration) ความตกลง (Agreement) หรืออนุสัญญา (Convention) ส่วนการประชุมในระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสจะเป็นการประชุมเพื่อพิจารณาทั้งนโยบายในภาพรวมและนโยบายเฉพาะด้าน

ประเทศสมาชิกอาเซียนได้เห็นพ้องกันว่าโลกปัจจุบันเต็มไปด้วยความท้าทายพร้อมกับมีความเปลี่ยนแปลงและมีการแข่งขันอย่างมาและต่อเนื่อง การมีความร่วมมืออย่างใกล้ชิดเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพ ในการแก้ไขปัญหา และเผชิญกับความท้าทาย ตลอดจนเพื่อสร้างความแข็งแกร่งและอำนาจต่อรองให้กับประเทศสมาชิกมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2546 ผู้นำของประเทศสมาชิกอาเซียนได้ลงนามร่วมกันในปฏิญญามิตรภาพอาเซียน หรือปฏิญญาบาหลิ ฉบับที่ 2 (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) ซึ่งระบุให้มีการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ภายในปี 2563 (ค.ศ. 2020)

2.3.1 ประชาคมอาเซียน : องค์ประกอบความร่วมมือ และกลไกการทำงาน

ประชาคมอาเซียนสนับสนุนการรวมตัวและความร่วมมือกันของประเทศสมาชิกประชาคมฯ อย่างรอบด้าน โดยได้กำหนดกรอบ หรือ “เสาหลัก” ของความร่วมมือเป็น 3 ด้าน คือ ในด้านการเมืองให้จัดตั้ง “ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน” หรือ ASEAN Political-Security Community (APSC) ด้านเศรษฐกิจให้จัดตั้ง “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” หรือ ASEAN Economy Community (AEC) ด้านสังคมและวัฒนธรรมให้จัดตั้ง “ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน” หรือ ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC) ซึ่งต่อมาผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบให้เร่งการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนให้เร็วขึ้นกว่ากำหนดเดิมอีก 5 ปี เป็นภายในปี 2558 (ค.ศ. 2015) เพราะได้เล็งเห็นว่าสถานการณ์โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมากขึ้น อาเซียนจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถขบถพาทนทานในการดำเนินความสัมพันธ์ในภูมิภาคและตอบสนองความต้องการของประชาชนในภูมิภาคได้อย่างแท้จริง

การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน และการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตาม 3 เสาหลักของประชาคมอาเซียน ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน จะทำให้ประเทศสมาชิกอาเซียน

รวมทั้งไทยต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ซึ่งนับเป็นสิ่งที่ท้าทายที่มีความสำคัญยิ่ง การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนของประเทศไทย ซึ่งจะต้องเตรียมพร้อมและปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงต่างๆ

ในขณะที่อาเซียนได้ก่อตั้งขึ้นเป็นเวลาเกือบ 4 ทศวรรษ แต่ยังไม่มีการจัดทำ “กรอบทางกฎหมายและกรอบทางสถาบัน (Institutional Framework) สำหรับอาเซียน” ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนจึงตกลงที่จะร่างเอกสารขึ้นมาฉบับหนึ่ง ซึ่งเปรียบเสมือนธรรมนูญของอาเซียนที่จะวางกรอบทางกฎหมายและโครงสร้างขององค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของอาเซียนในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขับเคลื่อนการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 ตามที่ผู้นำอาเซียนได้ตกลงกันไว้ โดยวัตถุประสงค์ของเอกสารฉบับนี้ คือ ทำให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและเคารพกฎกติกาในการทำงานมากขึ้น นอกจากนี้จะให้สถานะนิติบุคคลแก่อาเซียนในฐานะที่เป็นองค์การระหว่างรัฐบาล (Intergovernmental Organization) ซึ่งต่อมาอาเซียนได้ตกลงที่จะเรียกเอกสารฉบับนี้ว่า “กฎบัตรอาเซียน” ซึ่งผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนได้ร่วมกันลงนามในกฎบัตรอาเซียนในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 ที่สิงคโปร์ เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2550 กฎบัตรอาเซียนจึงเป็นเสมือนธรรมนูญของอาเซียนที่วางกรอบทางกฎหมายและโครงสร้างองค์กร จัดระบบการทำงานและบริหารกลไกความร่วมมือระหว่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

2.3.2 ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community)

อาเซียนมุ่งส่งเสริมความร่วมมือในด้านการเมืองและความมั่นคงเพื่อเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค เพื่อให้ประเทศในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และสามารถแก้ไขปัญหาและความขัดแย้งโดยสันติวิธีเพื่อรองรับการเป็นประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประเทศสมาชิกฯ ได้ร่วมจัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community Blueprint) โดยกำหนด 3 ประการ ได้แก่

- 1) การมีกฎเกณฑ์และค่านิยมร่วมกัน ครอบคลุมถึงกิจกรรมต่างๆ ที่จะร่วมกันทำเพื่อสร้างความเข้าใจในระบบสังคม วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่แตกต่างของประเทศสมาชิก ส่งเสริมพัฒนาการทางการเมืองไปในทิศทางเดียวกัน เช่น หลักการประชาธิปไตย การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม การต่อต้านทุจริต การส่งเสริมหลักนิติธรรมและธรรมาภิบาล เป็นต้น

2) ส่งเสริมความสงบสุขและความรับผิดชอบร่วมกันในการรักษาความมั่นคงสำหรับประชาชนที่ครอบคลุมในทุกด้าน ประกอบด้วยความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในรูปแบบเดิม ซึ่งหมายถึงมาตรการสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจและการระงับข้อพิพาทโดยสันติ เพื่อป้องกันสงครามและให้ประเทศสมาชิกอาเซียนอยู่ด้วยกันโดยสงบสุขและไม่มีความหวาดระแวง นอกจากนี้ยังขยายความร่วมมือเพื่อต่อต้านภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เช่นการต่อต้านการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ ยาเสพติด การค้ามนุษย์ ตลอดจนการเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันและจัดการภัยพิบัติและภัยธรรมชาติ

3) การมีพลวัต และปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอก กำหนดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างบทบาทของอาเซียนในความร่วมมือระดับภูมิภาค เช่น กรอบ ASEAN + 3 กับจีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี และการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ตลอดจนความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งกับมิตรประเทศและองค์การระหว่างประเทศ เช่น องค์การสหประชาชาติ

2.3.3 การก่อการร้าย : อาชญากรรมข้ามชาติสำคัญของอาเซียน

ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ตระหนักถึงความสำคัญและผลกระทบที่อาชญากรรมข้ามชาติซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความท้าทายด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่นอกจากจะสร้างความเสียหายต่อประชาชนและสังคมของแต่ละประเทศแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อทุกประเทศในภูมิภาค ประเทศสมาชิกอาเซียนจึงได้มีความเห็นชอบร่วมกันกำหนดฐานความผิดอาชญากรรมข้ามชาติขึ้นเป็นเป้าหมายเน้นหนักในการดำเนินการร่วมกันจำนวน 8 ฐานความผิดหลัก ดังนี้

- 1) การก่อการร้าย
- 2) การค้ามนุษย์
- 3) การค้ายาเสพติด
- 4) การลักลอบค้าอาวุธ
- 5) การกระทำอันเป็นโจรสลัด
- 6) การฟอกเงิน
- 7) อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ และ
- 8) อาชญากรรมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

เนื่องจากความรุนแรง ขอบเขตความเสียหาย ความสามารถในการทำลายล้าง และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสังคมทั้งภายในประเทศ และต่อภูมิภาค ทำให้ประเทศสมาชิกอาเซียนมีความตื่นตัวในการดำเนินการร่วมกันในเรื่องการก่อการร้ายค่อนข้างสูง การก่อการร้ายมักจะถูกยกขึ้นมาเมื่อกล่าวถึงภายในที่ประชุมสุดยอด (Summit Meetings) เมื่อผู้นำประเทศสมาชิกถกแถลงในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ นอกจากนี้ในระดับยุทธศาสตร์เพื่อนำสู่การ

ดำเนินการร่วมกันก็ได้กำหนดให้มีการประชุมทั้งรัฐมนตรี (Ministerial Meetings) และเจ้าหน้าที่อาวุโส (Senior Official Meetings) ของอาเซียนด้านอาชญากรรมข้ามชาติ โดยในการวางแผนกำหนดแนวทางในการปฏิบัติเพื่อให้มีทิศทางในการดำเนินการสอดคล้องกันประเทศสมาชิกอาเซียนก็ได้กำหนดให้มีคณะทำงานด้านการก่อการร้าย (ASEAN Working Group to Combat Terrorism) ขึ้นเป็นการเฉพาะอีกส่วนหนึ่งด้วย

ช่วงต่อไป จะได้ทำการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาการดำเนินการตามแผนการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้าย โดยผ่านทางสาระที่ปรากฏในแผนการดำเนินงานเพื่อปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ (Work Programme to Implement the ASEAN Plan of Action to Combat Transnational Crime (2010 – 2012)) ภายใต้กรอบของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้าย จากนั้นจะได้ทำการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่ปรากฏในแถลงการณ์ร่วม (Joint Communiqué) ของการประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน (ASEANAPOL Conference) เพื่อนำผลการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารทั้งสองส่วนดังกล่าวมากำหนดเป็นเป้าหมาย ปัจจัยชี้วัดระดับ และความสำเร็จ (เป็นเสมือน โฉมฉาย หรือ สิ่งที่ต้องดำเนินการ) ในการร่วมมือกันเพื่อต่อต้านการก่อการร้าย

2.4 การจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน กับ การก่อการร้าย

แผนงานเพื่อจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political and Security Community Blueprint) ยึดหลักการในกฎบัตรอาเซียนซึ่งพัฒนาจากเอกสารแผนปฏิบัติการสำหรับการจัดตั้งประชาคมความมั่นคงอาเซียน แผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ (Vientiane Action Programme, VAP) และข้อตัดสินใจต่างๆ จากองค์กรเฉพาะด้านของอาเซียน เอกสารแผนปฏิบัติการสำหรับการจัดตั้งประชาคมความมั่นคงอาเซียนเป็นเอกสารหลักที่ระบุกิจกรรมที่จำเป็นในการบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ในขณะที่เอกสาร VAP เป็นเอกสารที่วางมาตรการที่จำเป็นระหว่างปี พ.ศ. 2547 – 2553 เอกสารทั้งสองฉบับเป็นเอกสารอ้างอิงที่สำคัญในการสานต่อความร่วมมือทางการเมืองและความมั่นคง ดังนั้น แผนงานเพื่อจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนจึงเป็นเอกสารที่จะเป็นแผนงานและกรอบเวลาสำหรับการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558 นอกจากนี้ แผนงานฯ ดังกล่าว ยังมีความยืดหยุ่นที่จะสานต่อกิจกรรมต่างๆ ที่จะดำเนินการหลังปี พ.ศ. 2558 ด้วย เพื่อคงไว้ซึ่งความสำคัญและความยั่งยืน

แผนงานเพื่อจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนสนับสนุนแนวทางการพัฒนาความมั่นคงที่ครอบคลุมทุกมิติ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องต่อการพัฒนาการด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมอย่างใกล้ชิด ยึดหลักในการละเว้นการรุกรานหรือการชู่ใช้กำลัง และการทำร้ายใดๆ ที่ไม่สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศและการพึ่งพาการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งโดยสันติวิธี ซึ่งมีบทบาทสำคัญในด้านมาตรการส่งเสริมความไว้วางใจ การทูตในเชิงป้องกัน และแนวทางแก้ไขปัญหโดยสันติวิธี อีกทั้งแก้ไขประเด็นความมั่นคงในรูปแบบใหม่

ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประกอบด้วยคุณลักษณะสามประการได้แก่

- (1) ประชาคมที่มีกติกาก และมีการพัฒนาค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน
- (2) ประชาคมที่ทำให้ภูมิภาคมีความเป็นเอกภาพ มีความสุขสงบ มีความแข็งแกร่ง พร้อมทั้งมีความรับผิดชอบร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาคความมั่นคงที่ครอบคลุมทุกมิติ
- (3) ประชาคมที่ทำให้เป็นภูมิภาคที่มีพลวัตและมองไปยังโลกภายนอกที่มีการรวมตัวและลักษณะพึ่งพซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น

ซึ่งคุณลักษณะทั้งสามประการดังกล่าวครอบคลุมมากกว่าแง่มุมความมั่นคงในรูปแบบเดิม แต่คำนึงถึงความมั่นคงในรูปแบบใหม่ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความแข็งแกร่งในระดับชาติและภูมิภาค ซึ่งได้กำหนดให้มีประเด็น (ข้อ ข.4) ด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่ ขึ้นเป็นการเฉพาะ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพและทันท่วงทีโดยสอดคล้องกับหลักการด้านความมั่นคงที่ครอบคลุมทุกมิติ จากภัยคุกคามในทุกรูปแบบ อาชญากรรมข้ามชาติ และความท้าทายข้ามแดน

ประเด็นที่อาจเกี่ยวกับการก่อการร้ายเป็นส่วนหนึ่งที่ถูกระบุไว้ใน ข้อ “ข.4.1 เสริมสร้างความร่วมมือในการรับมือประเด็นปัญหาคความมั่นคงรูปแบบใหม่ โดยเฉพาะเรื่องการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ และความท้าทายข้ามแดนอื่นๆ” ซึ่งได้กำหนดให้มีกิจกรรมต่างๆ ที่ประเทศสมาชิกจะต้องร่วมมือกันในการปฏิบัติที่อาจมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินการเพื่อต่อต้านการก่อการร้าย ดังนี้

“1) ดำเนินการในแปดฐานความคิดสำคัญ [ซึ่งการก่อการร้าย เป็นหนึ่งในฐานความคิดสำคัญดังกล่าว] ในแผนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ

2) พยายามที่จะให้สัตยาบันสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และการมุ่งยกระดับให้เป็นสนธิสัญญาอาเซียน

3) ให้คณะทำงานปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ตามความเห็นชอบของที่ประชุมรัฐมนตรียุติธรรมของอาเซียน เพื่อยกระดับความร่วมมือด้านการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

...

12) *ยกระดับความร่วมมือกับภาคีภายนอกที่เกี่ยวข้องในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ รวมทั้งการก่อการร้าย*” (หน้า 21-23)

นอกจากนี้ยังได้กำหนดให้มีประเด็นการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้ายโดยตรง (ในข้อ ข.4.2) กำหนดให้ “เพิ่มความพยายามในการต่อต้านการก่อการร้ายโดยการให้สัตยาบันโดยเร็วและดำเนินการอย่างเต็มที่ตามอนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย” ซึ่งได้ระบุกิจกรรมการดำเนินการไว้ดังนี้

“1) *ดำเนินการเพื่อให้อนุสัญญาฯ มีผลบังคับใช้ภายในปี พ.ศ. 2552 การให้สัตยาบันโดยรัฐสมาชิกทุกประเทศ และส่งเสริมการดำเนินการตามอนุสัญญาฯ*

2) *พยายามภาคยานุวัติและให้สัตยาบันตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้าย*

3) *ส่งเสริมการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติงานด้านการก่อการร้ายโดยสมบูรณ์ของอาเซียน*

4) *ร่วมมือในการสนับสนุนข้อริเริ่มด้านการพัฒนา ซึ่งมีเป้าหมายในการแก้ไขมูลเหตุพื้นฐานของการก่อการร้าย หรือ สถานะที่นำไปสู่การก่อการร้าย*” (หน้า 24)

ในภาพรวมของแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน จะระบุนโยบายกำหนดทิศทางและเป้าหมายในระดับประเทศ ทั้งนี้เพื่อขับเคลื่อนประเทศสมาชิกให้ไปในทิศทางที่สอดคล้องกันทั้งภูมิภาค อย่างไรก็ตาม การดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามแผนงานฯ ดังกล่าวนั้นในแต่ละส่วนจะถูกถ่ายทอดมาระบุไว้ในแผนปฏิบัติการอาเซียน (ASEAN Plan of Action) ด้านต่างๆ โดยในด้านการก่อการร้ายได้ถูกระบุไว้ในแผนปฏิบัติการอาเซียนเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ (ASEAN Plan of Action to Combat Transnational Crime) ซึ่งก็ได้กำหนดกรอบการดำเนินการที่มีความชัดเจนยิ่งขึ้นไว้ใน แผนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการอาเซียนเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ (Work Programme to Implement the ASEAN Plan of Action to Combat Transnational Crime (2010 – 2012)) (รายละเอียดตาม ผผนวก ก.) นี้อีกชั้นหนึ่ง

เมื่อพิจารณาวิเคราะห์จากแผนการดำเนินงานเพื่อปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ (Work Programme to Implement the ASEAN Plan of Action to Combat Transnational Crime (2010 – 2012)) โดยละเอียดพบว่ามีการแนะนำกิจกรรมต่างๆ พอจำแนกสรุปเฉพาะกิจกรรมในระดับบุคคล/องค์กร (ที่ไม่ใช่การดำเนินงานของระดับรัฐบาล/ประเทศ) ได้ดังนี้:

2.4.1 เกี่ยวกับตัวเจ้าหน้าที่ในการเสริมสร้างความรู้ เพิ่มพูนความเข้าใจด้านต่างๆ

1) สถานการณ์การก่อการร้ายของภูมิภาค ตามกรอบนโยบาย ข้อ 7 ของ ASEAN PoA ได้กำหนดกิจกรรมสำหรับประเทศสมาชิกให้มีการฝึกอบรม จำลองสถานการณ์ และตรวจเยี่ยมพื้นที่เพื่อศึกษาภาพรวมของสถานการณ์การก่อการร้ายในภูมิภาค

No.	Policy Guidelines ตาม ASEAN PoA	Proposed Activities for 2010 - 2012
7.	Organize thematic regional issue training for the exchange of information, best practices, and approaches in order to address the terrorism issue.	Conduct training, simulation and field visit, where applicable, on thematic regional issues related to terrorism

2) ด้านกฎหมาย ได้เสนอกิจกรรมให้มีการจัดสัมมนา สัมมนาเชิงปฏิบัติการ และการฝึกซ้อมในเรื่องเกี่ยวกับกฎหมาย

No.	Policy Guidelines ตาม ASEAN PoA	Proposed Activities for 2010 - 2012
3.	Develop a greater understanding of different legal systems in particular legislations concerning mutual legal assistance and extradition related to terrorism, and forging cooperation among the central authorities law enforcement officers and criminal justice officers	Conduct workshops, seminars and tabletop exercise, where applicable, on legal matters

3) การป้องกันการโจมตีเป้าหมายและโครงสร้างพื้นฐาน โดยกำหนดให้มีกิจกรรมสัมมนา หรือการฝึกอบรมเพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายได้พัฒนากลไกที่มีประสิทธิภาพ และยกระดับความมั่นคง และการคุ้มครองเป้าหมาย และโครงสร้างพื้นฐาน (กิจกรรมสำหรับกรอบนโยบาย ข้อ 6)

No.	Policy Guidelines ตาม ASEAN PoA	Proposed Activities for 2010 - 2012
6.	Enhance cooperation to improve the security and protection of particularly vulnerable targets and infrastructure	Conduct workshop or tabletop-training, where applicable, for law enforcement officials to develop affective mechanism as well as to improve the security and protection of particularly vulnerable target and infrastructure.

4) ด้านการคุ้มครองพยาน เจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องในคดีก่อการร้าย ได้มีการเสนอกิจกรรมให้มีการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ หรือการสัมมนาเกี่ยวกับการคุ้มครองพยาน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคดีการก่อการร้าย (กิจกรรมสำหรับกรอบนโยบาย ข้อ 5)

No.	Policy Guidelines ตาม ASEAN PoA	Proposed Activities for 2010 - 2012
5.	Promote knowledge based experiences and lesson learnt on witness protection, including protection of justice, criminal justice officials and other law enforcement officials involved in terrorism cases, with the objective of establishing an appropriate mechanism in ASEAN.	Hold workshop and seminar on witness protection, including protection of justice, criminal justice officials and other law enforcement officials involved in terrorism cases

5) ด้านสถานที่ในการฝึกอบรม ให้ความรู้ ได้กำหนดกิจกรรมนอกจากนั้นยังได้เสนอให้ใช้ประโยชน์จากสถานฝึกอบรมที่มีอยู่แล้วในภูมิภาค เช่น Jakarta Center for law Enforcement and Cooperation (JCLEC), Southeast Asia Regional Center for Counter-Terrorism (SEARCCT), and International Law Enforcement Academy (ILEA) สำหรับการฝึกอบรมและสัมมนาเกี่ยวกับก่อการร้าย (กิจกรรมสำหรับกรอบนโยบาย ข้อ 9) อีกส่วนหนึ่งด้วย

No.	Policy Guidelines ตาม ASEAN PoA	Proposed Activities for 2010 - 2012
9.	Promote close cooperation with existing training centers facilities for law enforcement in the ASEAN Member States in implementing ACCT and ASEAN Comprehensive Plan of Action on Counter Terrorism (ACPoA)	Conduct or utilize the existing training centers facilities for law enforcement such as Jakarta Center for law Enforcement and Cooperation (JCLEC), Southeast Asia Regional Center for Counter-Terrorism (SEARCCT), and International Law Enforcement Academy (ILEA) for training or workshops related to counter terrorism.

2.4.2 เกี่ยวกับความคิด ความเชื่อ และสาเหตุพื้นฐาน (Root Causes)

1) การแก้ไขความคิดความเชื่อแบบสุดโต่ง เพื่อป้องกันการก่อการร้าย ได้เสนอ กิจกรรม ขยายองค์ความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินการที่ประสบความสำเร็จในโครงการการแก้ไขความเชื่อแบบสุดโต่ง การรักษา และการให้การศึกษาใหม่ เพื่อป้องกันการก่อการร้าย (กิจกรรมสำหรับกรอบนโยบาย ข้อ 11)

No.	Policy Guidelines ตาม ASEAN PoA	Proposed Activities for 2010 - 2012
11.	Exchange of the ASEAN Member States experience and best practices on deradicalization, rehabilitation and re-education programme to prevent terrorist acts	Enhance knowledge and experiences of conducting successful deradicalization, rehabilitation and re-education programme to prevent terrorist acts

2) ด้านสาเหตุพื้นฐานของการก่อการร้าย ได้เสนอให้มีการศึกษาวิจัยถึงแรงจูงใจของการก่อการร้าย และสภาพที่เอื้อต่อการแพร่กระจายของการก่อการร้าย (กิจกรรมสำหรับกรอบนโยบาย ข้อ 10) เพื่อขจัดปัจจัยอันเป็นสาเหตุพื้นฐานของปัญหาการก่อการร้าย)

No.	Policy Guidelines ตาม ASEAN PoA	Proposed Activities for 2010 - 2012
10.	Study on conditions conducive to spread of terrorism and explore information and lesson learnt to address such condition involving selected segment members of society	Conduct research on the motivation of terrorism (root causes) and its condition which is conducive to spread terrorism

2.4.3 ใช้งานตำราวจุมนชน ชุมชนสัมพันธ์ และสื่อมวลชนสัมพันธ์ในการต่อต้านการก่อการร้าย ซึ่งถือได้ว่าเป็นการทำงานตำราวจุริงรุก (Pro-active) ดึงเอาประชาชน ชุมชน และสื่อมวลชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยเสนอกิจกรรม สัมมนาประชาชน จัดแสดงและการดำเนินการต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและความตระหนักรู้ด้านการก่อการร้ายให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน และจัดทำโครงการให้สื่อมวลชนมีความตื่นตัวในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการก่อการร้าย รวมทั้งร่วมมือกับองค์การสหประชาชาติและองค์กรระหว่างประเทศอื่นๆ (กิจกรรมสำหรับกรอบนโยบาย ข้อ 4)

No.	Policy Guidelines ตาม ASEAN PoA	Proposed Activities for 2010 - 2012
4.	Promote public understanding through increasing media awareness and alertness on terrorist threat and terrorism activities	Conduct public seminar, road show, and other means to promote public understanding and awareness on terrorism. Organize media alertness program to disseminate information on terrorism, including collaboration with the United Nations (UN) and other relevant international organizations.

นอกจากแผนการดำเนินงานเพื่อปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ (Work Programme to Implement the ASEAN Plan of Action to Combat Transnational Crime (2010 – 2012)) ซึ่งเป็นเอกสารสำคัญในการกำหนดแนวทาง กิจกรรมในการปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้ายแล้ว องค์กรตำรวจของประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศยังได้รวมตัวกันในการประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน หรือ ASEANAPOL Conference อีกส่วนหนึ่ง

2.5 การประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน กับ การต่อต้านการก่อการร้าย

การประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน หรือ ASEANAPOL Conference เป็นการรวมตัวกันของหัวหน้าตำรวจของประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศ ที่ได้รับการยอมรับจากอาเซียน ให้เป็นหนึ่งในองค์กรที่มีส่วนได้เสียอื่นๆ (Other Stake Holders) ในประชาคมอาเซียน ซึ่งการประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียนจะมีขึ้นทุกปี (เวียนกันเป็นเจ้าภาพในประเทศสมาชิกอาเซียน) และได้ผลเป็นแถลงการณ์ร่วม (Joint Communiqué) ซึ่งมีเนื้อหาสาระครอบคลุมแนวทางและการปฏิบัติร่วมกันในการปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งด้านการก่อการร้าย ซึ่งในแถลงการณ์ร่วมของการประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียนในครั้งที่ผ่านๆ มา (ครั้งที่ 32 พ.ศ. 2555 ณ กรุงเนปีดอร์ ประเทศพม่า) ปรากฏรายละเอียดความตกลงที่เป็นความร่วมมือกันในด้าน การก่อการร้าย (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารผนวก ข.) พอสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

2.5.1 การเสริมสร้างความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ และวิธีการก่อการร้าย ได้มีแถลงการณ์ร่วมกันที่จะกระตุ้นให้ประเทศสมาชิกได้แบ่งปันประสบการณ์และวิธีการปฏิบัติที่ดีในการต่อต้านการก่อการร้ายด้วยการเป็นเจ้าภาพและเข้าร่วมใน โครงการพัฒนาศักยภาพและการฝึกอบรมที่จัดโดยประเทศสมาชิกและศูนย์ฝึกอบรมในภูมิภาค/นานาชาติ

8.2.2 To encourage member countries to share their experiences and best practices to counter terrorism by hosting and actively participating in various capacity building programmes and trainings organized by member countries and other regional/international law enforcement training centers in coordination with the ASEANAPOL Secretariat;

2.5.2 ด้านการบังคับใช้กฎหมาย ได้กำหนดให้มีการให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกในการสืบสวนสอบสวน อันได้แก่ การรวบรวมพยานหลักฐาน, การจับกุมผู้กระทำความผิด และการยึดทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับการเงินของการก่อการร้าย ตามกฎหมายภายในของแต่ละประเทศ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการส่งฟ้องคดี

8.2.4 To provide assistance and cooperation amongst member countries in investigation, inter alia, evidence gathering, apprehension of criminals and forfeiture of assets related to financing terrorism, in accordance with the domestic laws of the respective countries, leading to successful prosecution;

2.5.3 ด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ได้กระตุ้นให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์เกี่ยวกับกลุ่มผู้ต้องสงสัย, แผนประทุษกรรม, แนวโน้มและภัยคุกคามของการก่อการร้าย ตลอดจนการดำเนินการภายหลังเกิดเหตุการณ์ก่อการร้าย

8.2.3 *To encourage timely and exchange of accurate information amongst member countries through ASEANAPOL Secretariat, designated contact persons or e-ADS on syndicates, modus operandi, emerging trends and threats of terrorism;*

8.2.5 *To encourage member countries to proactively share information and expertise through ASEANAPOL Secretariat in dealing with aftermath of terrorists attacks;*

2.5.4 ด้านความร่วมมือในการป้องกัน และปราบปรามการก่อการร้าย โดยกำหนดให้มีการสร้างและเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกในการป้องกันและปราบปรามกิจกรรมก่อการร้ายด้วยการดำเนินยุทธวิธีตรวจพบ, ป้องปราม, บำบัด, ปรับความเชื่อ, เปลี่ยนแนวคิดสุดโต่ง และการแสวงหาความร่วมมือของชุมชน

8.2.1 *To forge and further reinforce cooperation amongst member countries through ASEANAPOL Secretariat in prevention and suppression terrorist activities by implementing strategies in the detection, deterrence, rehabilitation, reorientation, de-radicalization and community engagement;*

2.5.5 ประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย ได้ระบุในแถลงการณ์ร่วมๆ ที่จะให้ประเทศสมาชิกจัดให้มีสถานที่คุมขังเป็นการเฉพาะสำหรับผู้ต้องหาและผู้ต้องขังในคดีก่อการร้าย เพื่อป้องกันการเผยแพร่แนวความคิดสุดโต่ง นอกจากนี้ยังเห็นร่วมกันให้มีการยกร่างกำหนดขั้นตอนวิธีการสื่อสารและประสานงานในการบริหารสถานการณ์ฉุกเฉิน” เพื่อให้เป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกันต่อไป

8.2.6 *To encourage member countries to establish specific detention centers for terrorist suspects and prisoners to prevent them from spreading their radical ideas, in accordance with the laws and policies of the respective countries; and*

8.2.7 *To task the ASEANAPOL Secretariat to hold further discussion on the content of the draft of the ASEANAPOL Communication and Coordination Protocol for Crisis Management (ACCPCM) with member countries at the 3rd ASEANAPOL Contact Persons Meeting in 2012 and to have the draft endorsed at the 33rd ASEANAPOL Conference.*

การประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน (ASEANAPOL Conference) ไม่ได้ถูกบรรจุเข้าเป็นส่วนหนึ่งของกลไกในประชาคมอาเซียน (กฎบัตรอาเซียนระบุไว้เป็น “องค์กรที่มีส่วนได้เสียอื่นๆ” (Other Stake Holders)) ทว่า กรอบการประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียนเป็นการรวมตัวกันของกลุ่มวิชาชีพตำรวจจากทุกประเทศในภูมิภาค อันเป็นผู้บริหารการปฏิบัติที่เป็นปัจจัยอันเป็น

องค์ประกอบที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งในการขับเคลื่อนประชาคมการเมืองและความมั่นคงให้ประสบความสำเร็จตามแผนการดำเนินงานเพื่อปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติของอาเซียนได้

จากการเปรียบเทียบแนวทาง การปฏิบัติและประเด็นกิจกรรมในด้านการก่อการร้ายระหว่าง แผนการดำเนินงานเพื่อปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ (Work Program to implement Plan of Action on Counter Transnational Crime) กับ แถลงการณ์ร่วมของการประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน (ASEANAPOL's Joint Communiqué) แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าแนวทางและกิจกรรมการดำเนินการของทั้งสองส่วนนั้นมีความสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยต่างให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างศักยภาพด้วยการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อการร้ายในภูมิภาค นอกจากนั้นกิจกรรมที่เสนอตามแผนการดำเนินงานฯ จะได้กำหนดให้มีกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพให้กับเจ้าหน้าที่ในประเด็นความรู้ทางกฎหมาย การคุ้มครองพยาน การป้องกันเป้าหมายและโครงสร้างพื้นฐาน ในขณะที่ทาง ASEANAPOL เน้นไปที่การปฏิบัติโดยกำหนดให้มีความร่วมมือกันในการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งรวมถึงการรวบรวมพยานหลักฐาน และการยึดทรัพย์ต่างๆ อีกส่วนหนึ่งด้วย อย่างไรก็ตาม ทั้งสองส่วนมีแนวทางตรงกันในการให้ใช้สถานฝึกอบรมระหว่างประเทศที่มีอยู่แล้วในภูมิภาคเป็นสถานที่ฝึกอบรม

แผนการดำเนินงานเพื่อปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ (Work Program to implement Plan of Action on Counter Transnational Crime) กับแถลงการณ์ร่วมของการประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน (ASEANAPOL's Joint Communiqué) ต่างกำหนดแนวทางและกิจกรรมในการดำเนินการเกี่ยวกับความคิดสุดโต่ง และสาเหตุพื้นฐานในการก่อการร้าย แต่ต่างมีมิติในการปฏิบัติที่แตกต่างกันโดยในขณะที่ในแผนการดำเนินงานฯ ได้กำหนดให้มีการดำเนินการเชิง “วิชาการ” โดยกำหนดให้มีการขยายองค์ความรู้ และประสบความสำเร็จในการปรับเปลี่ยนความคิดสุดโต่ง และศึกษาวิจัยสาเหตุตลอดจนสภาพแวดล้อมที่ทำให้เกิดการแพร่แนวความคิดก่อการร้าย ทางด้านตำรวจอาเซียนเน้นการปฏิบัติในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการปฏิบัติที่ดีในการตรวจพบและปรับแก้ไขแนวความคิดสุดโต่งดังกล่าว

สำหรับด้านการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนอันเป็นการดำเนินงานตำรวจเชิงรุกนั้น ทางตำรวจอาเซียนฯ ได้กล่าวไว้เพียงสั้นๆ เป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินการเพื่อพบและปรับแก้ไขแนวความคิดสุดโต่ง ในขณะที่ในแผนการดำเนินงานของอาเซียนได้เสนอให้มีรูปแบบต่างๆ ของการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและความตระหนักรู้ด้านการก่อการร้าย และทำให้สื่อมวลชนมีความตื่นตัวในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการก่อการร้าย รวมทั้งร่วมมือกับองค์การสหประชาชาติและองค์กรระหว่างประเทศอื่นๆ อีกด้วย

หัวหน้าตำรวจอาเซียน ยังได้กำหนดให้มีการประสานข้อมูลระหว่างกันในด้านต่างๆ ที่เป็นรายละเอียดการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตำรวจ เช่น ข้อมูลกลุ่มผู้ก่อการร้าย, แผนประทุษกรรม ฯลฯ รวมทั้งกำหนดให้มีการดำเนินการยกร่าง “กำหนดขั้นตอนวิธีการสื่อสารและการประสานงานเพื่อการบริหารสถานการณ์ฉุกเฉิน” เพื่อเป็นกำหนดแนวทางการปฏิบัติระหว่างกัน

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบประเด็นกิจกรรมในด้านการก่อการร้ายใน Work Program to implement Plan of Action on Counter Transnational Crime (2010-2012) กับ ASEANAPOL’s Joint Communiqué (2012)

ประเด็น	กิจกรรมตาม WP to Implement PoA	กิจกรรมตาม ASEANAPOL	หมายเหตุ
1.	<p>การเสริมสร้างความรู้ เพิ่มพูนความเข้าใจในประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับการก่อการร้าย</p> <p>1.1 สถานการณ์ของภูมิภาค</p> <p>1.2 เข้าใจกฎหมาย</p> <p>1.3 การป้องกันการโจมตีเป้าหมาย</p> <p>1.4 การคุ้มครองพยาน และเจ้าหน้าที่</p> <p>1.5 การใช้ประโยชน์สถานฝึกอบรมที่มีอยู่ในภูมิภาค</p>	<p>- แบ่งปันประสบการณ์และวิธีการปฏิบัติที่ดีในการต่อต้านการก่อการร้าย โดยมีพัฒนาศักยภาพและฝึกรอบรมที่จัดโดยประเทศสมาชิกและศูนย์ฝึกรอบรมในภูมิภาค/นานาชาติ</p> <p>- ให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมือในการสืบสวนสอบสวน บังคับใช้กฎหมาย ยึด/อายัดเงินเพื่อการก่อการร้าย</p>	
2.	<p>- ขยายองค์ความรู้และประสบการณ์ความสำเร็จในการแก้ไขความขัดแย้งแบบสุดโต่ง</p> <p>- ศึกษาวิจัยแรงจูงใจ และสภาพที่เอื้อต่อการเผยแพร่ความคิดด้านการก่อการร้าย</p>	<p>- ป้องกันและปราบปรามกิจกรรมก่อการร้ายด้วยการดำเนินยุทธวิธีตรวจพบ, ป้องปราม, บำบัด, ปรับความเชื่อ, เปลี่ยนแนวคิดสุดโต่ง</p> <p>- ให้มีสถานที่คุ้มขังเฉพาะสำหรับคดีก่อการร้าย เพื่อป้องกันการเผยแพร่แนวความคิดสุดโต่ง</p>	
3.	<p>ดำเนินการเชิงรุก ใช้งานตำรวจชุมชนงานชุมชนสัมพันธ์ และสื่อมวลชนสัมพันธ์ในการต่อต้านการก่อการร้าย</p>	<p>การแสวงหาความร่วมมือของชุมชน</p>	

ประเด็น	กิจกรรมตาม WP to Implement PoA	กิจกรรมตาม ASEANAPOL	หมายเหตุ
4.		แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์เกี่ยวกับกลุ่มผู้ต้องสงสัย, แผนประทุษกรรม, แนวโน้มและภัยคุกคามของการก่อการร้าย ตลอดจนการดำเนินการภายหลังเกิดเหตุการณ์ก่อการร้าย	
5.		ร่าง “กำหนดขั้นตอนวิธีการสื่อสารและการประสานงานเพื่อการบริหารสถานการณ์ฉุกเฉิน”	

2.6 สรุปกรอบแนวคิดสำหรับการศึกษา

เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความจำเป็นที่จะต้องได้เรียนรู้หลักการ รายละเอียด ตลอดจนข้อมูลความรู้ในเรื่องที่จำเป็น และในระดับที่เหมาะสมเพื่อให้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ระแวดระวัง ป้องกัน และต่อต้านการก่อการร้ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งภายในกรอบของประชาคมอาเซียนแนวทางและกิจกรรม การปฏิบัติได้ถูกกำหนดขึ้นไว้โดยแผนการดำเนินงานเพื่อปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ (Work Programme to Implement the ASEAN Plan of Action to Combat Transnational Crime) และ แถลงการณ์ร่วมของหัวหน้าตำรวจอาเซียน (ซึ่งปรากฏตามแถลงการณ์ร่วม หรือ Joint Communiqué) ซึ่งมีหลักการแนวทางและกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกัน ใน 3 ประเด็นหลักได้แก่

(1) การเสริมสร้างความรู้ เพิ่มพูนความเข้าใจในประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับการก่อการร้าย,
 (2) การแก้ไขแนวความคิดแบบสุดโต่ง สภาวะและแรงจูงใจที่เอื้อต่อการเผยแพร่การก่อการร้าย

(3) การให้ประชาชนและสื่อมวลชนเข้ามีส่วนร่วมในการต่อต้านก่อการร้าย

ทั้งสามประเด็นดังกล่าวจึงมีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้เป็นเป้าหมาย ปัจจัยชี้วัดระดับและความสำเร็จ (เป็นเสมือนโจทย์ หรือ สิ่งที่ต้องดำเนินการ) ในการเสริมสร้างสมรรถนะด้านความรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อหวังผลในการพัฒนาศักยภาพในการต่อต้านการก่อการร้าย ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ของการการศึกษาครั้งนี้ต่อไป

บทที่ 3

ผลการศึกษาและการวิเคราะห์

ในบทนี้จะศึกษาวิเคราะห์กรอบทิศทาง รายละเอียด แนวทาง ประเด็น เนื้อหาของหลักสูตร การฝึกอบรมต่างๆ ซึ่งเป็นเครื่องมือในการพัฒนาศักยภาพ (สมรรถนะด้านความรู้) ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ด้านการต่อต้านการก่อการร้ายในปัจจุบัน จากนั้นจะทำการพิจารณาวิเคราะห์เทียบเคียง กับสิ่งที่ควร ต้องดำเนินการฯ (ตามแผนการดำเนินงานเพื่อปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ และตามแถลงการณ์ร่วมของการประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน ช้างดั้น) ทั้งนี้เพื่อระบุระดับและกำหนด ความแตกต่างที่เป็นช่องว่างการดำเนินการที่มีอยู่ เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะแนวทางในการยกระดับการ พัฒนาศักยภาพในการต่อต้านการก่อการร้ายให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในบทต่อไป

3.1 หลักสูตรการฝึกอบรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

การให้ความรู้ ฝึกอบรมเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ สามารถจำแนกออกได้เป็นสองประเภทหลักคือ การฝึกอบรมก่อนเข้ารับราชการ ตำรวจ (Pre-service Training) และ การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพข้าราชการตำรวจ (In-service Training) โดยมีโรงเรียนนายร้อยตำรวจ และกองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก

ผู้ศึกษาได้รวบรวมรายละเอียดหลักสูตรการฝึกอบรมต่างๆ จากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ และกองบัญชาการศึกษาได้จำนวนทั้งสิ้น 25 หลักสูตร (รายละเอียดลักษณะของแต่ละหลักสูตร ปรากฏตาม ตาราง 2) จำแนกได้เป็นหลักสูตรการฝึกอบรมก่อนเข้ารับราชการตำรวจ (Pre-service) จำนวน 4 หลักสูตร และหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพข้าราชการตำรวจ (In-service Training) จำนวน 21 หลักสูตร แต่ละหลักสูตรมีระยะเวลาในการฝึกอบรมแตกต่างกัน โดย หลักสูตรที่มีระยะเวลาในการฝึกอบรมยาวนานที่สุดคือ หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ ซึ่งเป็น หลักสูตรการฝึกอบรมก่อนเข้ารับราชการตำรวจ (สำหรับบุคคลภายนอกที่ผ่านการคัดเลือกให้เข้า เป็นตำรวจสัญญาบัตรระดับรองสารวัตร) มีระยะเวลาในการฝึกอบรม 4 ปี ไปจนถึงหลักสูตรการ ป้องกันปราบปรามยาเสพติดชั้นสูง ซึ่งเป็นหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพ ข้าราชการตำรวจ (ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นตำรวจระดับสัญญาบัตร) ใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรม เพียง 1 สัปดาห์ (35 ชั่วโมง)

ตารางที่ 2 รายละเอียดลักษณะหลักสูตรการฝึกอบรมต่างๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ลำดับ	หลักสูตร	ระดับ (ส./ป.)	ระยะเวลา อบรม	หมายเหตุ (Pre-S/In-S)
1.	การบริหารงานตำรวจชั้นสูง	ส.	14	In-Service
2.	ผู้กำกับการ	ส.	12	In-Service
3.	สารวัตร	ส.	10	In-Service
4.	ฝ่ายอำนวยการ	ส.	16	In-Service
5.	การสืบสวนคดีอาญาระดับก้าวหน้า	ส.	4	In-Service
6.	การสืบสวนคดีอาญา	ส.	16	In-Service
7.	ต่อต้านการก่อการร้าย (ฝ่ายสืบสวน)	ส.	2	In-Service
8.	ต่อต้านการก่อการร้าย (ฝ่ายปฏิบัติการสายตรวจ)	ส.	2	In-Service
9.	การปรับพื้นฐานยุทธวิธีตำรวจระดับครูฝึก	ส.	2	In-Service
10.	พนักงานสอบสวนคดีอาญาเสพติด	ส.	2 (70 ชม.)	In-Service
11.	การป้องกันและปราบปรามอาชญาเสพติดขั้นสูง	ส.	1 (35 ชม.)	In-Service
12.	ครูสอนการป้องกันและปราบปรามอาชญาเสพติด	ส. + ป.	2 (70 ชม.)	In-Service
13.	การป้องกันและปราบปรามอาชญาเสพติดขั้นพื้นฐาน	ป.	2 (70 ชม.)	In-Service
14.	นักเรียนนายร้อยตำรวจ	ส.	208	Pre-Service
15.	การฝึกอบรมบุคคลภายนอกผู้มีวุฒิปริญญาตรีที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน (กลุ่มสายงานอำนวยการและสนับสนุน)	ป.	15	Pre-Service
16.	การฝึกอบรมบุคคลภายนอกผู้มีวุฒิปริญญาตรีที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน (กลุ่มสายงานป้องกันปราบปราม)	ป.	20	Pre-Service
17.	นักเรียนนายสิบตำรวจ	ป.	52	Pre-Service
18.	การปรับพื้นฐานยุทธวิธีตำรวจระดับครูฝึก	ป.	2	In-Service
19.	การป้องกันปราบปรามอาชญากรรม	ป.	3	In-Service
20.	การสืบสวน	ป.	3	In-Service
21.	ผู้ช่วยงานสอบสวน	ป.	3	In-Service
22.	การจราจร	ป.	3	In-Service
23.	งานธุรการและกำลังพล	ป.	3	In-Service
24.	การเงินงบประมาณ	ป.	4	In-Service
25.	การส่งกำลังบำรุง	ป.	4	In-Service

ข้อมูลจาก : โรงเรียนนายร้อยตำรวจ, กองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

3.2 ผลการศึกษา และการสำรวจวิเคราะห์

เมื่อรวบรวมหลักสูตรการฝึกอบรมต่างๆ ได้จากหน่วยงานรับผิดชอบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติแล้ว ก็ได้นำมาพิจารณาเบื้องต้นเพื่อคัดเลือกหลักสูตรในกลุ่มที่มีลักษณะชำนาญเฉพาะ และไม่น่าจะมีเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย (เช่น หลักสูตรเฉพาะด้านยาเสพติด, การจราจร, การเงินงบประมาณ, ชุกรการและสิ่งกำลังบำรุง) ออกจากการพิจารณา คงเหลือหลักสูตรที่อยู่ในกลุ่มที่จะเข้าสู่การวิเคราะห์รายละเอียดเนื้อหา สาระของหลักสูตรจำนวน 17 หลักสูตร โดยนำเอาหัวข้อการฝึกอบรม รายละเอียดการศึกษา รวมถึงเนื้อหาสาระของหลักสูตรมาพิจารณาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับแนวทางและกิจกรรม การปฏิบัติได้ถูกกำหนดขึ้นไว้ในแผนการดำเนินงานเพื่อปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ (Work Programme to Implement the ASEAN Plan of Action to Combat Transnational Crime) ที่มีความสอดคล้องกับ แถลงการณ์ร่วมของหัวหน้าตำรวจอาเซียน (ซึ่งปรากฏตามแถลงการณ์ร่วม หรือ Joint Communiqué) โดยปรากฏแนวทางและกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกัน ใน 3 ประเด็นหลักได้แก่

- (1) การเสริมสร้างความรู้ เพิ่มพูนความเข้าใจในประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับการก่อการร้าย
- (2) การแก้ไขแนวความคิดแบบสุดโต่ง สภาวะและแรงจูงใจที่เอื้อต่อการเผยแพร่การก่อการร้าย
- (3) การให้ประชาชนและสื่อมวลชนเข้ามีส่วนร่วมในการต่อต้านก่อการร้าย

การศึกษาวิเคราะห์หัวข้อ รายละเอียดเนื้อหาของการฝึกอบรมในหลักสูตรต่างๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (รายละเอียดตาม ตารางที่ 3) ปรากฏพบว่ามีหลักสูตรจำนวน 10 หลักสูตร มีเนื้อหา สาระในการฝึกอบรมที่บรรจุเอาเนื้อหาที่เป็นส่วนหนึ่งของแนวทางและกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับแผนการดำเนินการของอาเซียนทั้ง 3 ประเด็นข้างต้น อย่างน้อย 1 ประเด็นขึ้นไป

3.2.1 ด้านการเสริมสร้างความรู้ เพิ่มพูนความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อการร้าย

การให้เนื้อหาความรู้และรายละเอียดที่จำเป็นเกี่ยวกับการก่อการร้ายเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของความผิดประเภทนี้ กับทั้งความรู้และรายละเอียดดังกล่าวยังช่วยทำให้ตำรวจสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการระมัดระวัง ป้องกันการเกิดเหตุอันเป็นการต่อต้านการก่อการร้ายได้ที่มีประสิทธิภาพสูงสุดได้

จากการพิจารณาวิเคราะห์หลักสูตรการฝึกอบรมฯ ปรากฏพบว่าเนื้อหา สาระ ความรู้ และรายละเอียดด้านการก่อการร้ายได้มีบรรจุเป็นหัวข้อในการฝึกอบรมอยู่ใน 4 หลักสูตร ดังนี้

- การสืบสวนคดีอาญา (12 ชั่วโมง)
- การต่อต้านการก่อการร้าย (ฝ่ายสืบสวน) (6 ชั่วโมง)

- การต่อต้านการก่อการร้าย (ฝ่ายปฏิบัติการสายตรวจ) (6 ชั่วโมง)
- นักเรียนนายร้อยตำรวจ (3 หน่วยกิต)

โดยเนื้อหาต้านการต่อต้านการก่อการของหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจได้ถูกบรรจุไว้ในวิชาการต่อต้านการก่อการร้ายสากล (ปป 4115) ในกลุ่มวิชาความมั่นคง ซึ่งเป็นวิชาเลือกของนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 (ซึ่งนักเรียนสามารถเลือกวิชาเลือกอื่น เช่นกลุ่มวิชาการสืบสวนและสอบสวน กลุ่มวิชาการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (ที่มีวิชาการตำรวจชุมชนบรรจุอยู่ ซึ่งจะได้กล่าวถึงต่อไป) หรือกลุ่มวิชาการบริหารงานตำรวจ)

การให้ความรู้ และสาระเกี่ยวกับการก่อการร้ายในหลักสูตรฯ มีข้อน่าสังเกตอีกประการหนึ่ง ในหลักสูตรการสืบสวนคดีอาญามีการให้ความสำคัญกับเนื้อหาสาระนี้ถึง 12 ชั่วโมง แต่ในหลักสูตรต่อต้านการก่อการร้าย (ทั้งของฝ่ายสืบสวน และ ฝ่ายปฏิบัติการสายตรวจ) ซึ่งเป็นหลักสูตรชำนาญเฉพาะทาง ได้ให้เวลากับสาระนี้เพียง 6 ชั่วโมง แต่เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระยะเวลาการอบรมในภาพรวมก็จะพบว่า หลักสูตรการสืบสวนคดีอาญา มีระยะเวลาการฝึกอบรมถึง 16 สัปดาห์ ในขณะที่หลักสูตรต่อต้านการก่อการร้ายฯ มีระยะเวลาการฝึกอบรมเพียง 2 สัปดาห์ ซึ่งระยะเวลาที่เหลือในการฝึกอบรมในหลักสูตรดังกล่าว ได้ใช้ไปกับการเสริมสร้างทักษะและยกระดับความชำนาญเฉพาะทางที่จำเป็นสำหรับงานสืบสวน (เช่นการข่าว การใช้เครื่องมืออุปกรณ์พิเศษ ตลอดจนยุทธวิธี และการยิงปืน)

3.2.2 ด้านความคิด ความเชื่อ และสาเหตุมูลฐานของการก่อการร้าย

ไม่พบหัวข้อวิชาที่เกี่ยวกับประเด็นความคิด ความเชื่ออันเป็นสาเหตุมูลฐาน (Root Cause) ของการก่อการร้าย บรรจุไว้ในหลักสูตรใดๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเลย

ตารางที่ 3 ผลการสำรวจวิเคราะห์รายละเอียดหลักสูตรในหัวข้อ/ประเด็นเกี่ยวกับการก่อการร้าย

	หลักสูตร	หัวข้อการศึกษา			หมายเหตุ
		ก่อการร้าย	ความคิด-ความเชื่อ	ชุมชน-สื่อสัมพันธ์	
1.	การบริหารงานตำรวจชั้นสูง	-	-	-	
2.	ผู้กำกับการ	-	-	3 ชั่วโมง	
3.	สารวัตร	-	-	3 ชั่วโมง	
4.	ฝ่ายอำนวยการ	-	-	21 ชั่วโมง	
5.	การสืบสวนคดีอาญาระดับก้าวหน้า	-	-	-	
6.	การสืบสวนคดีอาญา	12 ชั่วโมง	-	-	
7.	ต่อต้านการก่อการร้าย (ฝ่ายสืบสวน)	6 ชั่วโมง	-	-	
8.	ต่อต้านการก่อการร้าย (ฝ่ายปฏิบัติการสายตรวจ)	6 ชั่วโมง	-	3 ชั่วโมง	
9.	การปรับพื้นฐานยุทธวิธีตำรวจระดับครูฝึก	-	-	-	
10.	นักเรียนนายร้อยตำรวจ	3 หน่วยกิต*	-	3 หน่วยกิต*	*วิชาเลือก
11.	การฝึกอบรมบุคคลภายนอกผู้มีวุฒิปริญญาตรีที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน (กลุ่มสายงานอำนวยการและสนับสนุน)	-	-	16 ชั่วโมง	
12.	การฝึกอบรมบุคคลภายนอกผู้มีวุฒิปริญญาตรีที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน (กลุ่มสายงานป้องกันปราบปราม)	-	-	12 ชั่วโมง	
13.	นักเรียนนายสิบตำรวจ	-	-	2 หน่วยกิต	
14.	การปรับพื้นฐานยุทธวิธีตำรวจระดับครูฝึก	-	-	-	
15.	การป้องกันปราบปรามอาชญากรรม	-	-	-	
16.	การสืบสวน	-	-	-	
17.	ผู้ช่วยงานสอบสวน	-	-	-	

3.2.3 ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนและสื่อมวลชนในการต่อต้านการก่อการร้าย

การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นวิธีการในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ อยู่บนพื้นฐานที่ว่า “ตำรวจคือประชาชน และประชาชนคือตำรวจ” อันเป็นปรัชญา

พื้นฐานของงานชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจซึ่งได้มีการปฏิบัติกันมาอย่างต่อเนื่อง จึงพบว่าในการวิเคราะห์เนื้อหาวิชาในหลักสูตรการฝึกอบรมฯ พบว่ามีการบรรจุเนื้อหาวิชาด้านการชุมชนสัมพันธ์ไว้ในหลักสูตรต่างๆ เป็นจำนวนถึง 8 หลักสูตร คือ

- ผู้กำกับการ (3 ชั่วโมง)
- สารวัตร (3 ชั่วโมง)
- ฝ่ายอำนวยการ (3 ชั่วโมง)
- ต่อต้านการก่อการร้าย (ฝ่ายปฏิบัติการสายตรวจ) (3 ชั่วโมง)
- นักเรียนนายร้อยตำรวจ (3 หน่วยกิต)
- การฝึกอบรมบุคคลภายนอกผู้มีวุฒิปริญญาตรีที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน (กลุ่มสายงานอำนวยการและสนับสนุน) (16 ชั่วโมง)
- การฝึกอบรมบุคคลภายนอกผู้มีวุฒิปริญญาตรีที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน (กลุ่มสายงานป้องกันปราบปราม) (12 ชั่วโมง)
- นักเรียนนายสิบตำรวจ (2 หน่วยกิต)

โดยเนื้อหาด้านการชุมชนสัมพันธ์สำหรับหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ ปรากฏข้อสังเกตประการหนึ่งคือเนื้อหาวิชาการตำรวจชุมชน ได้ถูกบรรจุอยู่ในกลุ่มวิชาเลือกการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม สำหรับนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 ในลักษณะเช่นเดียวกับที่วิชาการต่อต้านการก่อการร้ายสากลที่ถูกบรรจุให้อยู่ในกลุ่มวิชาเลือกความมั่นคง นั่นเอง

ดังนั้น หากนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 ผู้ใดเลือกวิชาเลือกในกลุ่มป้องกันปราบปรามอาชญากรรมนี้ ก็จะมีโอกาสได้เรียนรู้งานการตำรวจชุมชน ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนและสื่อมวลชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม นักเรียนนายร้อยตำรวจในกลุ่มนี้ก็จะไม่สามารถเลือกวิชาเลือกในกลุ่มความมั่นคงที่มีหัวข้อวิชาเกี่ยวกับการต่อต้านการก่อการร้ายได้

ในบทนี้ได้ทำการสำรวจ วิเคราะห์หลักสูตรการฝึกอบรมต่างๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยใช้ประเด็นที่ประมวลมาจากแนวทางกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนการดำเนินงานเพื่อปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ (Work Programme to Implement the ASEAN Plan of Action to Combat Transnational Crime) ที่มีความสอดคล้องกับประเด็นการปฏิบัติที่ปรากฏใน แถลงการณ์ร่วมของหัวหน้าตำรวจอาเซียน (ตามแถลงการณ์ร่วม หรือ Joint Communiqué) ที่ใช้เป็นกรอบในการพิจารณาเป้าหมาย ปัจจัยชี้วัดระดับ และความสำเร็จในการเสริมสร้างสมรรถนะด้านความรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อหวังผลในการพัฒนาศักยภาพในการต่อต้านการก่อการร้าย ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ของการการศึกษาครั้งนี้

บทที่ 4

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการเพิ่มสมรรถนะ (Competency) ด้านความรู้ (Knowledge) อันจะส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานเพื่อต่อต้านการก่อการร้าย ภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน ผู้เขียนได้จัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรการฝึกศึกษาอบรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งได้ถูกใช้เป็นเครื่องมือ/กลไกที่สำคัญในการให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยจะได้ให้ข้อเสนอในรายละเอียดเป็นสองมิติ คือ มิติแรกอยู่บนพื้นฐานข้อมูลที่มีอยู่แล้วจากผลและการวิเคราะห์ที่ได้รับจากการศึกษาครั้งนี้ ประกอบกับสถานการณ์การก่อการร้ายในปัจจุบัน พิจารณาจัดทำข้อสังเกต และข้อเสนอในการดำเนินการไปสู่การกำหนดแนวทางและการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม และในมิติที่สอง จะอยู่บนพื้นฐานของการคาดเดาอย่างมีหลักการถึงความเปลี่ยนแปลงของการก่อการร้ายที่จะเกิดขึ้น ซึ่งจะเป็นการมองไปข้างหน้าเพื่อเตรียมการสำหรับสิ่งที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

4.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินการในปัจจุบัน

จากการศึกษาครั้งนี้มีความชัดเจนว่า การฝึกอบรมในหลักสูตรต่างๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ทั้งหลักสูตรการฝึกอบรมระดับสัญญาบัตร และระดับประทวน) ควรต้องได้รับการปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้ความรู้มีความเหมาะสมและพอเพียงในการต่อต้านการก่อการร้ายภายใต้กรอบอาเซียน ทั้งด้านปริมาณและสาระ เนื้อหา

4.1.1 ด้านปริมาณในการฝึกอบรม ให้พิจารณาเพิ่มจำนวนให้หลักสูตรที่มีอยู่ในปัจจุบัน ได้พิจารณาบรรจุหัวข้อการฝึกอบรมโดยในหลักสูตรที่มีหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้ายอยู่แล้วก็ให้ขยายขอบเขตให้มีความครอบคลุมอย่างกว้างขวาง และลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น ส่วนในหลักสูตรใดที่ยังไม่มีการเรียนการสอนในหัวข้อวิชาที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายก็ให้ปรับปรุงหลักสูตรที่เหมาะสมให้มีความครอบคลุมเรื่องการก่อการร้ายด้วยอีกส่วนหนึ่ง

ขอยกเอาประเด็นเกี่ยวกับ “การเสริมสร้างความรู้ เพิ่มพูนความเข้าใจในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวกับการก่อการร้าย” ขึ้นเป็นตัวอย่าง จากการตรวจสอบวิเคราะห์หลักสูตรที่ใช้ในการศึกษา

ครั้งนี้ ได้ปรากฏหัวข้อวิชาที่มีความครอบคลุมบรรจุอยู่เพียง 4 หลักสูตร (จากจำนวนทั้งสิ้น 25 หลักสูตร)

ดังนั้นเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการต่อต้านการก่อการร้าย ควรจะต้องพิจารณาบรรจุหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายเข้าไปในหลักสูตรการฝึกอบรมต่างให้มีความกว้างขวางมากขึ้น

ส่วนประเด็น “ด้านชุมชนและสื่อมวลชนสัมพันธ์” เป็นการนำเอาประชาชนและสื่อมวลชนมาช่วย “เป็นหู เป็นตา” ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการระแวดระวังภัย กระจายข่าว และสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นในชุมชนและสังคมเพื่อประโยชน์ในการเฝ้าระวังและป้องกันปราบปรามอาชญากรรมซึ่งในปัจจุบันได้มีการสอดแทรกหัวข้อด้านชุมชนสัมพันธ์ และการตำรวจชุมชนไว้อยู่บ้างแล้วถึง 8 หลักสูตร แต่เนื่องจากการชุมชนสัมพันธ์ ตำรวจชุมชน และสื่อมวลชนสัมพันธ์เป็นงานตำรวจเชิงรุกที่นอกจากจะเป็นประโยชน์ ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจแล้ว ยังเป็นงานที่ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของตำรวจได้เป็นอย่างดีอีกส่วนหนึ่ง จึงควรต้องบรรจุหัวข้อวิชานี้เพิ่มเติมในหลักสูตรต่างๆ ที่เหมาะสมให้กว้างขวางมากขึ้น

ประเด็นที่เกี่ยวกับ “ความคิด ความเชื่อ สาเหตุมูลฐานในการก่อการร้าย” เป็นเรื่องละเอียดอ่อนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำความเข้าใจ และแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายให้ได้ อย่างเป็นรูปธรรม และยั่งยืน แต่ปรากฏว่าไม่มีการให้ความรู้ด้านนี้ในหลักสูตรใดๆ กับเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกระดับ ซึ่งเรื่องนี้เป็นกรณีที่จะต้องมีการพิจารณาปรับปรุงเปลี่ยนแปลง โดยการให้ผู้เกี่ยวข้องได้เร่งเพิ่มเติมหัวข้อวิชานี้เข้าไปในหลักสูตรการฝึกอบรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่เหมาะสมทั้งหลักสูตรในระดับสัญญาบัตร และระดับประทวนโดยด่วนในโอกาสแรก การให้ความรู้ หรือสร้างความเข้าใจในประเด็นเกี่ยวกับความคิด ความเชื่อ และสาเหตุพื้นฐานของการก่อการร้ายนั้นนอกจากจะสามารถทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้มีความรู้เกี่ยวกับความคิดความเชื่อที่แตกต่างหลากหลาย เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเกิดมุมมองที่ไม่เป็นอคติต่อผู้ที่มีความคิดที่แตกต่างแล้ว ยังจะทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความเข้าใจถึงความเชื่อที่อาจเป็นสาเหตุพื้นฐานนำไปสู่การก่อการร้ายได้ ซึ่งจะส่งผลทำให้ตำรวจมีความเข้าใจความคิดของผู้ก่อการร้าย และสามารถมองเห็นปัญหาที่แท้จริงอันเป็นต้นตอของความคิดที่นำไปสู่พฤติกรรมก่อการร้ายแล้วนำไปสู่การแก้ไขปัญหาอันเป็นต้นตอของการก่อการร้ายได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในที่สุด

นอกจากด้านปริมาณ อันได้แก่การขยายจำนวนหลักสูตรการฝึกอบรมที่ควรมีการให้ความรู้ที่จำเป็นในด้านต่างๆ และการขยายจำนวนวิชาที่บรรจุลงในแต่ละหลักสูตรซึ่งเป็นการขยายกรอบความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติดังที่กล่าวมาแล้ว ด้านคุณภาพซึ่งก็

คือด้านเนื้อหาสาระของการฝึกอบรมในแต่ละวิชาที่สมควรที่จะต้องได้รับการพิจารณาปรับปรุงพัฒนาอีกส่วนหนึ่งด้วย

4.1.2 ด้านคุณภาพ ซึ่งได้แก่ความครบถ้วนของสาระ ความต่อเนื่องของเนื้อหาในแต่ละหัวข้อวิชา และความเหมาะสมของหัวข้อวิชา หรือชุดวิชานั้นๆ กับระดับของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ในที่นี้จะได้พิจารณาให้ข้อสังเกตในภาพรวมโดยยกเอารายละเอียดที่พบจากการศึกษาครั้งนี้เป็นตัวอย่างโดยสังเขป ดังนี้

ความครบถ้วนของเนื้อหาที่ทำการฝึกอบรม เมื่อได้ศึกษารายละเอียดหัวข้อวิชาของการฝึกอบรมในหลักสูตร เปรียบเทียบกับประเด็นที่ได้รับการคาดหวังโดยแผนการดำเนินงานเพื่อปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ (Work Programme to Implement the ASEAN Plan of Action to Combat Transnational Crime) ที่มีความสอดคล้องกับประเด็นการปฏิบัติที่หัวหน้าตำรวจอาเซียนได้มีความเห็นชอบร่วมกัน (ตามแถลงการณ์ร่วม หรือ Joint Communiqué) ไว้แล้ว ปรากฏว่ามีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก เช่น หัวข้อวิชาการต่อต้านการก่อการร้ายสากล (ปป.4115) ของหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ ที่มีจำนวนชั่วโมงที่ต้องศึกษามากที่สุด (3 หน่วยกิต) ได้ให้รายละเอียดวิชาไว้ดังนี้

“ความรู้ทั่วไปของการก่อการร้าย และความหมายการก่อการร้ายสากล ประเภทและวิธีการก่อการร้ายสากล, กลุ่มของผู้ก่อการร้ายที่สำคัญๆ ในประเทศไทยและต่างประเทศ แนวทางในการป้องกันและปราบปราม และหน่วยงานที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายและการประสานงาน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง” ข้อมูลจากหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ. 2549

ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีความครอบคลุมน้อยกว่าประเด็นที่กำหนดโดยแผนการดำเนินงานเพื่อปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ (Work Programme to Implement the ASEAN Plan of Action to Combat Transnational Crime) ไม่มีรายละเอียดที่ให้ความรู้ที่ครอบคลุมการป้องกันการโจมตีเป้าหมายและโครงสร้างพื้นฐาน, การคุ้มครองพยานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในคดี กับทั้งไม่ปรากฏประเด็นที่เป็นเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับความร่วมมือกับต่างประเทศในการสืบสวนสอบสวน บังคับใช้กฎหมายยึด/อายัดการเงินที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย ซึ่งเป็นประเด็นที่ระบุไว้ใน แถลงการณ์ร่วมของหัวหน้าตำรวจอาเซียน (ตามแถลงการณ์ร่วม หรือ Joint Communiqué) เป็นต้น ดังนั้นในภาพรวมของการให้ความรู้ในแต่ละวิชาควรต้องมีความเหมาะสม ครบถ้วนและครอบคลุมประเด็นที่มีความสำคัญ

ความสัมพันธ์ระหว่างหัวข้อวิชาที่จะต้องวางแผนหลักสูตรให้มีความเชื่อมโยงเพื่อให้สามารถนำไปสู่การนำไปปรับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ โดยยกตัวอย่างในภาพรวม

ของการฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ ที่ได้นำมาศึกษาในครั้งนี้ปรากฏว่า มีเพียงหลักสูตรเดียวเท่านั้น (คือหลักสูตรต่อต้านการก่อการร้าย ฝ่ายปฏิบัติการสายตรวจ) ที่มีการฝึกอบรมทั้งในหัวข้อวิชาต่อต้านการก่อการร้ายและสถานการณ์รุนแรง กฎหมายเกี่ยวกับการก่อการร้าย การรักษาความปลอดภัยบุคคลและสถานที่ (รวม 6 ชั่วโมง) ซึ่งเป็นหัวข้อวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้าย และได้บรรจุหัวข้อวิชาเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ และสื่อมวลชนสัมพันธ์ (3 ชั่วโมง) ในขณะที่หลักสูตรอื่นๆ ที่บรรจุหัวข้อวิชาที่เกี่ยวกับการต่อต้านการก่อการร้าย ก็ไม่ได้บรรจุวิชาเกี่ยวกับการชุมชนและสื่อมวลชนสัมพันธ์ และในทางกลับกันหลักสูตรที่บรรจุหัวข้อวิชาเกี่ยวกับการตำรวจชุมชน ชุมชนสัมพันธ์และสื่อมวลชนสัมพันธ์ ก็ไม่มีหัวข้อวิชาที่เกี่ยวกับการต่อต้านการก่อการร้าย เช่นนี้จะเป็นการยากที่จะคาดหวังให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำการเชื่อมต่อปรับใช้ความรู้ที่ได้จากในแต่ละหัวข้อวิชา ร่วมกันในการสนับสนุนการปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงอย่างมีประสิทธิภาพได้

อีกตัวอย่างหนึ่งที่จะขอยกขึ้นในที่นี้ เนื่องจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจถือว่าเป็นสถาบันหลักในการฝึกอบรมนักเรียนนายร้อยตำรวจเพื่อเป็นนายตำรวจสัญญาบัตร แต่จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าในภาพรวมของการเชื่อมโยงกันระหว่างหัวข้อวิชาและวิชาเลือกในหลักสูตรมีไม่มากนัก นักเรียนนายร้อยตำรวจบางคนจะไม่มีโอกาสที่จะได้เรียนหัวข้อวิชาที่เกี่ยวกับการต่อต้านการก่อการร้าย (วิชา ปป.4115 : การต่อต้านการก่อการร้ายสากล บรรจุอยู่ในกลุ่มวิชาเลือกความมั่นคง) ร่วมกับหัวข้อวิชาที่เกี่ยวกับงานตำรวจชุมชน ชุมชนสัมพันธ์ และสื่อมวลชนสัมพันธ์ (วิชา ปป.4108 : การตำรวจชุมชน บรรจุอยู่ในกลุ่มวิชาเลือกการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ได้เลย เนื่องจากแต่ละหัวข้อวิชาดังกล่าวได้ถูกบรรจุอยู่ในกลุ่มวิชาเลือกที่ต่างกัน ซึ่งนักเรียนนายร้อยตำรวจจะสามารถเลือกศึกษาได้เพียงครั้งเดียวในชั้นปีที่ 4 และสามารถเลือกศึกษาได้เพียงกลุ่มวิชาเลือกเดียว ยิ่งไปกว่านั้นหากนักเรียนนายร้อยตำรวจที่เลือกวิชาเลือกในกลุ่มอื่น (เช่น กลุ่มการสืบสวนและสอบสวน หรือ การบริหารงานจราจร) เขาเหล่านั้นจะไม่ได้รับการศึกษาในหัวข้อที่เกี่ยวกับการก่อการร้าย หรือการตำรวจชุมชนเลย ซึ่งแน่นอนที่สุดกรณีดังกล่าวเป็นความสูญเสียโอกาสของทั้งตัวนักเรียนนายร้อยตำรวจผู้นั้นในการเพิ่มพูนสมรรถนะและเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติการกิจด้านการต่อต้านการก่อการร้าย และอาจส่งผลกระทบต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติในภาพรวม

4.2 ข้อเสนอสำหรับการดำเนินการในอนาคต

องค์การตำรวจยุโรป หรือ Europol โดยคณะทำงานด้านการต่อต้านการก่อการร้าย ได้จัดทำบทสรุป เป็นเอกสารแจกจ่าย ในการประชุมหัวหน้าตำรวจยุโรป ค.ศ. 2011 (European Police

Chief's Convention 2011, Counter Terrorism Working Group Conclusion) คาดหมายสถานการณ์ด้านการก่อการร้ายในอนาคตไว้ปรากฏประเด็นน่าสนใจบางประการพอสรุปได้ดังนี้

(1) กลุ่มก่อการร้ายและกลุ่มหัวรุนแรงต่างๆ จะกระจัดกระจายกันมากขึ้น โดยจะมีความเชื่อมโยงระหว่างกันเพียงหลวมๆ แต่จะมีการเชื่อมต่อสื่อสารกันโดยใช้เทคโนโลยี ซึ่งจะทำให้สามารถจะรวมตัวกันและแยกจากกันได้ในเวลาอันรวดเร็ว และเทคโนโลยีนี้เองทำให้บางคนโดดเดี่ยวตัวเองและหากผู้นั้นมีแนวความคิดไม่พอใจอะไรก็อาจทำให้เขากลายเป็นผู้ก่อการร้ายในลักษณะ “เดี่ยวทมิฬ” (Lone Wolf) ขึ้นได้

(2) การเคลื่อนย้ายของผู้คนข้ามพรมแดนโดยง่ายจะทำให้ผู้ที่อยู่ในดินแดนของอีกประเทศหนึ่งจะไม่สามารถเข้ากับสังคมส่วนรวมได้และอาจนำไปสู่ความรู้สึกถูกโดดเดี่ยวและแบ่งแยกกีดกันกันในสังคม

(3) โลกเสมือนจริง (Virtual World) จะเป็นทั้งเครื่องมือ ถูกตกเป็นเป้าในการโจมตี และเป็นอาวุธในการก่อการร้าย สังคมพึ่งพาคอมพิวเตอร์และเครือข่ายคอมพิวเตอร์มากขึ้นจนขาดไม่ได้ และกลายเป็นจุดอ่อนของสังคม เครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ถูกใช้ทั้งในชีวิตประจำวันหลายด้านจนอาจถูกใช้ทั้งเป็นเครื่องมือในการโจมตีโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ และเครื่องมือหาข่าวทางลับ

(4) เส้นแบ่งระหว่างการก่อการร้ายกับองค์กรอาชญากรรมจะค่อยๆ จางลง กลุ่มผู้ก่อการร้ายอาจได้รับการสนับสนุนทางการเงินมาจากการกระทำผิดประเภทอื่น และในขณะที่องค์กรอาชญากรรมบางกลุ่มจะใช้วิธีการก่อการร้ายเป็นเครื่องมือ

หากสถานการณ์ด้านการก่อการร้ายมีความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้นนี้แล้ว ย่อมเป็นปัจจัยสำคัญที่จะมีผลต่อประสิทธิภาพและความสำเร็จในการทำงานของตำรวจในการต่อต้านการก่อการร้าย ดังนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงต้องได้รับการพัฒนาในทุกๆ ด้าน ซึ่งภายในกรอบของการศึกษารุ่นนี้จะกล่าวถึงแนวทางการเพิ่มสมรรถนะ (ด้วยการให้ความรู้ที่เหมาะสม) เพื่อเตรียมให้บุคลากรตำรวจมีความพร้อมเท่าทันกับความเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น อย่างน้อย 2 ประการ ดังนี้

4.2.1 การให้ความรู้ในด้านความคิด ความเชื่อ และการแก้ไขหัวรุนแรงสุดโต่ง จะเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เมื่อผู้ก่อการร้ายจะกระจายตัว และมีการรวมตัวกันทางกายภาพน้อยลงเป็น “เซลล์” อิสระที่มีการตัดสินใจและการปฏิบัติการได้ด้วยตนเอง เนื่องจากเทคโนโลยีมีส่วนช่วยในการติดต่อสื่อสาร สิ่งที่ถูกโยง เทคนิคยุทธวิธีตำรวจแบบเดิมๆ ในการแฝงตัวเพื่อเข้าสืบสวนหาข่าว และเฝ้าจุดสะกดรอยติดตามย่อมมีประสิทธิภาพน้อยลง แต่แนวความคิด และความเชื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมโยงกำหนดแนวทางและพฤติกรรมของบุคคลเหล่านี้ให้เป็นผู้ก่อการร้าย ดังนั้นการเข้าถึงความคิดความเชื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมรุนแรงสุดโต่ง (Radicalization) และความสามารถ

ในการปรับเปลี่ยนความคิดความเชื่อของบุคคลเหล่านี้ รวมทั้งป้องกันมิให้มีผู้หลงผิดเข้าสู่วงจรของความรุนแรงแบบสุดโต่ง (Prevention of Radicalization) จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการต่อสู้เพื่อเอาชนะการก่อการร้าย

ในประเด็นนี้จะเห็นว่า การฝึกอบรมตำรวจในปัจจุบันมีความจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนและพัฒนาอย่างรวดเร็วด้วยกระบวนการฝึกอบรมตำรวจปัจจุบันยังไม่มีแม้แต่การบรรจุหัวข้อวิชาในหลักสูตรเพื่อให้บุคคลากรรับการศึกษา มีความเข้าใจ เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ นอกจากนี้จะต้องร่วมกับนักวิชาการในสาขาที่เกี่ยวข้องทำการศึกษาวิจัยเพื่อทำความเข้าใจ และค้นหาวิธีการปรับความคิด ความเชื่อ และแก้ไขแนวความคิดรุนแรงสุดโต่งอันเป็นเสมือน “รากเหง้า” ของปัญหาการก่อการร้ายที่แท้จริง

4.2.2 เมื่ออาชญากรรมกับการก่อการร้ายมีผสมผสานกัน ตำรวจผู้ปฏิบัติงานก็พึงจำเป็นที่จะต้องมีความรู้เท่าทัน และเข้าใจความเชื่อมโยงผสมผสานของอาชญากรรมและความรุนแรงที่เกิดขึ้น การก่อการร้ายอาจไม่ใช้การกระทำรุนแรงเพื่อสนองต่อความคิดความเชื่อ แต่อาจเป็นเครื่องมือในการสร้างความกลัวให้เกิดขึ้น โดยมุ่งประสงค์ในการกระทำความคิดอย่างอื่นเพื่อประโยชน์ทางการเงินได้ การให้การศึกษา ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงจะต้องสื่อถึงการเชื่อมโยงระหว่างอาชญากรรมธรรมดา กับการก่อการร้ายอย่างชัดเจน ดังนั้นการมีหลักสูตรด้านการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรม โดยไม่บรรจุหัวข้อวิชาด้านการก่อการร้าย หรือการมีฝึกอบรมหลักสูตรด้านการก่อการร้ายขึ้นเป็นการเฉพาะ โดยไม่บรรจุหัวข้อวิชาหรือเนื้อหาที่จะสามารถแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความเป็นไปได้ที่การก่อการร้ายจะมีความเชื่อมโยงกับอาชญากรรมประเภทอื่นๆ จึงไม่น่าจะเป็นสิ่งที่พึงกระทำ

การศึกษาครั้งนี้มีผลเป็นที่น่าพึงพอใจ สามารถวิเคราะห์และเสนอแนะแนวทางในการยกระดับสมรรถภาพ (ด้านความรู้) เพื่อผลในการเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ทว่าการศึกษานี้ได้จำกัดกรอบของการศึกษาอยู่ที่การดำเนินการเพื่อเพิ่มศักยภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการต่อต้านการก่อการร้ายภายใต้ประชาคมอาเซียน โดยผ่านปัจจัยเดียวของการยกระดับสมรรถนะ (Competency) ของบุคคล คือความรู้ ในวิธีการให้ความรู้ในระบบแบบดั้งเดิม (Conventional Process) คือโดยผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ ระดับบุคคล และอยู่บนข้อสันนิษฐานที่สำคัญคือเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับความรู้ มีความเข้าใจที่เกี่ยวข้องจำเป็น ตามความต้องการที่ได้วางไว้ของประชาคมอาเซียนแล้ว จะทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ได้รับการพัฒนาไปในแนวทางที่เหมาะสมตามที่ได้มีการวางแผนและคาดหวังไว้

อย่างไรก็ดีการดำเนินการด้านต่อต้านการก่อการร้ายเป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อน สลับซับซ้อนที่เพียงเฉพาะการดำเนินการของเพียงองค์กรหนึ่งจะดำเนินการเพียงจัดหลักสูตร บรรจุนี้อาวิชา ทำการศึกษาอบรมให้ความรู้ที่เหมาะสมกับเจ้าหน้าที่ของตนจะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาหรือสาเหตุอันเป็น “รากเหง้า” ของการก่อการร้ายได้ แม้แต่รัฐหรือประเทศก็ยังไม่สามารถดำเนินการแก้ปัญหาได้โดยใช้มาตรการใดมาตรการหนึ่ง ดังนั้นความสัมฤทธิ์ผลในการต่อต้านการก่อการร้ายจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อประเทศต่างๆ จะต้องร่วมมือกัน เสริมสร้างสมรรถนะของบุคคลากรที่เกี่ยวข้องในทุกด้าน ผสมผสานมาตรการและการดำเนินการต่างๆ เข้าด้วยกันมุ่งสู่ทิศทางที่สอดคล้องกัน กับทั้งทุกส่วนทุกองค์กรเจ้าหน้าที่และประชาชนทุกคนในสังคมจะต้องตระหนักว่าการก่อการร้ายเป็นภัยคุกคามต่อมนุษยชาติและเป็นปัญหาของคนทุกคน ถ้าเราต้องการอยู่อย่างสงบสุขและมีสันติภาพแล้ว การก่อการร้ายจึงปัญหาส่วนรวมที่ทุกคนจะต้องช่วยกันดูแล

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กระทรวงการต่างประเทศ. แผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (พ.ศ. 2552-2558). กรุงเทพฯ : บริษัท เพจเมคเกอร์ จำกัด, 2553.

สุขุม กาญจนพิมาย. การจัดการสมรรถนะแพทย์โรคหัวใจเพื่อเตรียมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษาสถาบันโรคทรวงอก. รายงานการศึกษาส่วนบุคคล หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 3 สถาบันเทวะวงศัวโรปกการ กระทรวงการต่างประเทศ, 2554.

ลักษณะขององค์การการก่อการร้าย. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

www.baanjommyut.com/library.global_community/04_3.html.

มูลเหตุจูงใจในการก่อการร้าย. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.our-teacher.com/home/space.php?uid=27&do=blog&id=43

แนวทางที่ใช้ในการต่อต้านและตอบโต้การก่อการร้าย. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

www.tortaharn.net/contents/index.php?option=com_content&task=view&id=21&itemid=7.

ภาษาต่างประเทศ

Breckendidge, J. N. and Zimbardo, P. G. "The strategy of Terrorism and the Psychology of Mass-Mediated Fear." In Psychology of Terrorism. edited by Bruce Bongar, Lisa M. Brown, Larry E. Beutler, James N. Breckenridge and Philip G. Zimbardo, 116-133. New York: Oxford University Press, 2007.

Crenshaw, Matha. "The Logic of terrorism: Terrorist behavior as a product of strategic choice," in Origins of Terrorism. edited by Walter Reich, 7-24. Washington, D.C.: Woodrow Wilson Center Press, 1998.

European Chief of Police's Convention 2011 (Europol 2011), Counter Terrorism Working Group Conclusions, from www.europol.europa.eu/sites/default/sites/publications/epcc-counterterrorismconclusion.pdf access at 9 July 2012.

Hoffman, Bruce. *Inside Terrorism*. New York: Columbia University Press, 2006.

- McClelland, D. C., *Testing for competence rather than for intelligence*. *American Psychologist*, 1973, 28, 1-24. ใน Yeh, Chun-Wei, *Competency Model and Training Needs for TTQS Administrative Assistant*, IPEDR, 2012, 28, 43-48.
- Maple, LD M., *Terrorism 101 – Knowledge about the “What and Why” of Terrorism as a State and Local Law Enforcement Competency*, Unpublished Paper, Naval Post Graduate School, 2008
- Parry, S. *Just what is competency? And why should your care?* *Training*, 1998, 35 (6), 58-64.
- Post, J. M. “Terrorist Psycho-logic: Terrorist Behavior as a product of Psychological Forces,” In *Origin of Terrorist*, edited by Walter Reich, 25-40, Washington D.C.: Woodrow Wilson Center Press. 1998.
- Spencer, L’ & Spencer, M. *Competency At work: Models for superior performance*. Y.Y.: John Wiley & Sons, Inc. 1993.
- Introduction to Competencies. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.wikipedia.com, June 24, 2012

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

Work Programme to Implement the ASEAN Plan of Action to Combat Transnational Crime (2010 – 2012) (Adopt by the 10th SOMTC) (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการก่อการร้าย)

Work Programme to Implement the ASEAN Plan of Action to Combat Transnational Crime (2010 – 2012) (Adopt by the 10th SOMTC)

No.	Policy Guidelines	Proposed Activities for 2010 - 2012
1.	Work towards the early accession to and ratification of all international conventions and protocols on counter-terrorism according to respective national law and policies	Encourage activities to facilitate ASEAN Member States' (AMSs) accession to and ratification of international conventions and protocols on counter terrorism
2.	Work towards the ratification of and accession to the ASEAN Convention on Counter Terrorism (ACCT)	Expedite the AMSs ratification of the ACCT in accordance with their respective national law and policies
3.	Develop a greater understanding of different legal systems in particular legislations concerning mutual legal assistance and extradition related to terrorism, and forging cooperation among the central authorities law enforcement officers and criminal justice officers	Conduct workshops, seminars and tabletop exercise, where applicable, on legal matters
4.	Promote public understanding through increasing media awareness and alertness on terrorist threat and terrorism activities	Conduct public seminar, roadshow, and other means to promote public understanding and awareness on terrorism. Organize media alertness program to disseminate information on terrorism, including collaboration with the United Nations (UN) and other relevant international organizations.
5.	Promote knowledge based experiences and lesson learnt on witness protection, including protection of justice, criminal justice officials and other law enforcement	Hold workshop and seminar on witness protection, including protection of justice, criminal justice officials and other law enforcement officials involved in terrorism

No.	Policy Guidelines	Proposed Activities for 2010 - 2012
	officials involved in terrorism cases, with the objective of establishing an appropriate mechanism in ASEAN.	cases
6.	Enhance cooperation to improve the security and protection of particularly vulnerable targets and infrastructure	Conduct workshop or tabletop-training, where applicable, for law enforcement officials to develop affective mechanism as well as to improve the security and protection of particularly vulnerable target and infrastructure.
7.	Organize thematic regional issue training for the exchange of information, best practices, and approaches in order to address the terrorism issue.	Conduct training, simulation and field visit, where applicable, on thematic regional issues related to terrorism
8.	Intensify cooperation to alert or to notify countries in the region where practicable and in accordance with AMSs' national law and policies on the movement of terrorists, explosive materials, CBRN weapons, cash and other negotiable instruments suspected to be intended for terrorists financing	Conduct regular meeting among authorities involved in countering terrorism using SOMTC Working Group on Counter terrorism as a platform to encourage the exchange of information where practicable and in accordance with AMSs' national law and policies on the movement of terrorists, explosive materials, CBRN weapons, cash and other negotiable instruments suspected to be intended for terrorists financing
9.	Promote close cooperation with existing training centers facilities for law enforcement in the ASEAN Member States in implementing ACCT and ASEAN Comprehensive Plan of Action on Counter Terrorism (ACPoA)	Conduct or utilize the existing training centers facilities for law enforcement such as Jakarta Center for law Enforcement and Cooperation (JCLEC), Southeast Asia Regional Center for Counter-Terrorism (SEARCCT), and International Law

No.	Policy Guidelines	Proposed Activities for 2010 - 2012
		Enforcement Academy (ILEA) for training or workshops related to counter terrorism.
10.	Study on conditions conducive to spread of terrorism and explore information and lesson learnt to address such condition involving selected segment members of society	Conduct research on the motivation of terrorism (root causes) and its condition which is conducive to spread terrorism
11.	Exchange of the ASEAN Member States experience and best practices on deradicalization, rehabilitation and re-education programme to prevent terrorist acts	Enhance knowledge and experiences of conducting successful deradicalization, rehabilitation and re-education programme to prevent terrorist acts
12.	Develop Plan of Action in implementing Joint Declaration pertinent to counter terrorism signed by ASEAN and its Dialogue Partner and Sectoral Partner	Implement activities set out in the Plan of Actions, Declarations and/or Agreements on counter terrorism with Dialogue Partners and External Parties.

บรรณานุกรม	44
ภาคผนวก	46
ก. Work Programme to Implement the ASEAN Plan of Action to Combat Transnational Crime (2010 – 2012) (Adopt by the 10th SOMTC) (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการก่อการร้าย)	47
ข. Joint Communiqué of the 32nd ASEAN Chiefs of Police Conference, Nay Pyi Taw, the Republic of the Union of Myanmar (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย)	51
ประวัติผู้เขียน	54

ภาคผนวก ข

**Joint Communiqué of the 32nd ASEAN Chiefs of Police Conference, Nay Pyi Taw, the
Republic of the Union of Myanmar (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย)**

Joint Communiqué of the 32nd ASEAN Chiefs of Police Conference, Nay Pyi Taw, the Republic of the Union of Myanmar

1. The 32nd ASEAN Chiefs of Police Conference (ASEANAPOL XXXII) was held in Nay Pyi Taw, the Republic of the Union of Myanmar from 22nd to 24th May 2012

2. The objective of the Conference were to enhance Police professionalism, forge stronger regional cooperation in policing, and promote lasting friendship amongst police officers of member countries....

8. After much deliberation in the traditional ASEAN spirit of friendship, cooperation, and solidarity, the Conference adopted the following resolution...

8.2 Terrorism

8.2.1 To forge and further reinforce cooperation amongst member countries through ASEANAPOL Secretariat in prevention and suppression terrorist activities by implementing strategies in the detection, deterrence, rehabilitation, reorientation, de-radicalization and community engagement;

8.2.2 To encourage member countries to share their experiences and best practices to counter terrorism by hosting and actively participating in various capacity building programmes and trainings organized by member countries and other regional/international law enforcement training centers in coordination with the ASEANAPOL Secretariat;

8.2.3 To encourage timely and exchange of accurate information amongst member countries through ASEANAPOL Secretariat, designated contact persons or e-ADS on syndicates, modus operandi, emerging trends and threats of terrorism;

8.2.4 To provide assistance and cooperation amongst member countries in investigation, inter alia, evidence gathering, apprehension of criminals and forfeiture of assets related to financing terrorism, in accordance with the domestic laws of the respective countries, leading to successful prosecution;

8.2.5 To encourage member countries to proactively share information and expertise through ASEANAPOL Secretariat in dealing with aftermath of terrorists attacks;

8.2.6 To encourage member countries to establish specific detention centers for terrorist suspects and prisoners to prevent them from spreading their radical ideas, in accordance with the laws and policies of the respective countries; and

8.2.7 To task the ASEANAPOL Secretariat to hold further discussion on the content of the draft of the ASEANAPOL Communication and Coordination Protocol for Crisis Management (ACCPCM) with member countries at the 3rd ASEANAPOL Contact Persons Meeting in 2012 and to have the draft endorsed at the 33rd ASEANAPOL Conference.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

พลตำรวจตรี มโนช ดันตระเชียร

การศึกษา

รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (ตำรวจ) จาก โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
 Master of Public Administration, University of Missouri – Columbia, USA
 Doctor of Philosophy (Public Administration), University of Colorado –
 Denver, USA

การฝึก/อบรมที่สำคัญ

หลักสูตร Basic Training for Law Enforcement Officers จาก Law
 Enforcement Training Institute, Columbia, Missouri, USA.
 ฝึกปฏิบัติงานที่ Columbia Police Department, Columbia, Missouri, USA
 หลักสูตร International Financial Fraud จาก ILEA Bangkok
 หลักสูตร การวิเคราะห์ข่าวอาชญากรรม (Criminal Information Analysis)
 หลักสูตร ผู้นำอาวุโสในภารกิจสันติภาพนานาชาติ (Global Peace
 Operations Initiative Senior Mission Leaders Course) ประเทศญี่ปุ่น

ประวัติการรับราชการ (บางส่วน)

ผู้บังคับการ กองการต่างประเทศ
 รองผู้บังคับการ สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ
 รองผู้กำกับการ - ผู้กำกับการ (ทำหน้าที่อาจารย์ภาควิชาป้องกัน
 ปราบปราม) สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ
 สารวัตร กองวิจัยและพัฒนา
 รองสารวัตรสอบสวน สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน

ตำแหน่งปัจจุบันและสถานที่ทำงาน

ผู้บังคับการ สถาบันฝึกอบรมระหว่างประเทศว่าด้วยการดำเนินการให้
 เป็นไปตามกฎหมาย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

